T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mülkiye Müfettişliği
Sayı: N.K: 37/26
S.K: 26/47

TEFTİŞ RAPORU

YILI: 2020

TEFTİŞ YERİ
İLİ : SİNOP
İLÇESİ : --

TEFTİŞ EDEN
Mülkiye Müfettişleri : Nevzat KARKACI
Serdar KAYA

TEFTİŞ EDİLEN

Daire : İl Özel İdaresi
İşler : Genel İş ve Yürütümü
Yıllar : 12.10.2012-25.09.2020
Görevli : Vali Erol KARAÖMEROĞLU

TEFTİŞ TARİHLERİ

Teftişe Başlama Tarihi	: 07.09.2020
Teftişi Bitirme Tarihi	: 25.09.2020
Eski Teftişin Tarihi	: 12.10.2012

İL YAZI İŞLERİ MÜD.
25../09../2020
VALİ

T.C.

SİNOP VALİLİĞİ
KAYIT NO 19995
TARİH 25.09.2020
EKİ

İÇİNDEKİLER

KONU	SAYFA
ÖNCEKİ TEFTİŞ VE SONUCU	1
GENEL SEKRETERLİK	1
PERSONEL İŞLEMLERİ	2
İL GENEL MECİLİSİ İLE İLGİLİ İŞ VE İŞLEMLER	10
İL ENCÜMENİ İLE İLGİLİ İŞ VE İŞLEMLER	15
GAYRİMENKULLERİN İDARESİ	16
İMAR UYGULAMALARI	21
A-İmar Planı ve İmar Planı Tadilatları	21
B-Hali Hazır Haritalar	22
C-İfraz ve Tevhid İşlemleri	23
D-Kaçak veya Ruhsata Aykırı Yapılaşmalar	29
E-Köy Yerleşik Alan Tespit İşlemleri	32
F-Yapı Ruhsatı ve Yapı Kullanma İzin Belgeleri	34
RUHSAT İŞLERİ	36
A- Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Kaynak Suları	36
B- Sıhhi ve Gayrısıhhi İşyerleri ile Umuma Açık İstirahat ve Eğlence Yerleri	36
C- I (a) Grubu Madenler	41
İHALE İŞ VE İŞLEMLERİ	41
ÇEVRE,DOĞA VE HAYVANLARI KORU. KONU. YÜRÜTÜLEN FAALİYETLER	43
İŞ BÖLÜMÜ	44
GENEL DEĞERLENDİRME	44
GÖREV VE SONUÇ	44

Sinop İl Özel İdaresi Genel İş ve Yürütümü tarafımızdan teftiş edilerek, görülebilen eleştiri ve öneriye değer hususlar aşağıda maddeler halinde açıklanmıştır.

ÖNCEKİ TEFTİŞ VE SONUCU :

1- Sinop İl Özel İdaresi genel iş ve yürütümü teftişinin bundan önce Mülkiye Başmüfettişleri M.Alpaslan IŞIK ve Arif YILDIRIM tarafından yapıldığı, dairesinde mevcut 12.10.2012 gün ve M.A.I.110/61, A.Y.129/101 sayılı Teftiş Raporundan anlaşılmıştır.

Önceki Teftiş Raporunda tenkit ve tavsiye konusu yapılıp da henüz düzeltilmeyen ve tamamlanmayan hususlara rastlanıldığında bu teftiş raporunun ilgili bölüm ve maddelerinde ayrıca değinilecektir.

2- Mülkiye Müfettişlerinin teftişine ilişkin Teftiş Defterinin tutulmadığı incelenmiştir.

Mülkiye Teftiş Kurulu Tüzüğünün 55'inci maddesi; *"Kurulun teftişine tabi her daire ve kuruluşta bir teftiş defteri bulunur. Bu defterlerin sayfaları numaralanır ve illerde valilik, ilçelerde kaymakamlık mühürüyle mühürlenir. Son sayfasına defterin kaç sayfa olduğu ayrıca yazılarak tasdik edilir. Müfettişler, teftişin başlayıp ve bitiş tarihlerini, hangi işleri teftiş ettiklerini, düzenledikleri layiha ve raporun tarih ve sayısını, teftiş edilen memurun görevini, adını ve soyadını deftere yazar ve imzalarlar. Teftişle ilgili olarak Bakanlıktan gönderilen emir ve genelgelerin tarih ve sayılarıyla özetleri, teftiş olunan memurlarca defterin özel bölümüne yazılarak imzalanır. 50 nci maddenin son fıkrası hükmü, teftiş defterleri hakkında da uygulanır."* hükmü gereğince kurumda Teftiş Defterinin tutulması sağlanmalıdır.

3- Önceki Teftiş Raporunun 30.12.2012 tarih ve 11818 sayılı yazı ile İl Genel Meclisinin bilgisine sunulduğu incelenmiştir.

Teftiş Raporlarının İl Özel İdaresinin ilgili birimlerine gönderilerek Raporda mevzuata aykırı olduğu için düzeltilmesi istenen hususlar ile uygulamaya yön vermesi açısından tavsiye edilen konuların takip edilmesi ve İl Genel Meclisinin bilgisine sunulmasının yanı sıra 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun *"Denetimin kapsamı ve türleri"* başlıklı 38'inci maddesinin son fıkrasının, ***"...Denetime ilişkin sonuçlar kamuoyuna açıklanır ve meclisin bilgisine sunulur..."*** şeklindeki hükmü uyarınca Mülkiye Müfettişlerince düzenlenen raporlar ile yukarıdaki madde metninde yapılacağı belirtilen diğer denetimlere dair raporların sonuçlarının, kamuoyuna açıklanması ihmal edilmemelidir.

4- 18.04.2011 tarih ve B.05.İLİ.0.02.02.00-/663.01-2426 sayılı onay ile yürürlüğe giren Mülkiye Müfettişlerince Düzenlenen Raporların Değerlendirilmesi, Takibi ve Sonuçlandırılması Hakkında Yönergenin dikkatlice incelenerek bundan sonra Mülkiye Müfettişlerince hazırlanan raporlara verilecek olan cevapların şekil ve sürelerine uyularak cevabi raporun hazırlanması, takibi ve sonuçlandırılması konusunda gerekli hassasiyetin gösterilmesi sağlanmalı, ayrıca Yönergenin 22 nci maddesi gereği Yönergenin hizmet içi eğitim ve seminerlerde konu olarak işlenmesi ihmal edilmemelidir.

GENEL SEKRETERLİK :

5- Sinop İl Özel İdaresi Genel Sekreterliği görevinin önceki teftiş tarihinden 17.08.2015 tarihine kadar Genel Sekreter Orhan ALPAY, 18.08.2015 tarihinden 14.02.2016 tarihine kadar Kaymakam Bülent BAYRAKTAR, 15.02.2016 tarihinden 05.01.2017 tarihine kadar Vali Yardımcısı Mehmet YÜZER, 06.01.2017 tarihinden 13.02.2018 tarihine kadar Genel Sekreter Yardımcısı Mehmet DEMİRCAN, 14.02.2018 tarihinden 04.12.2018 tarihine kadar Vali Yardımcısı İzzet ERCAN, 05.12.2018 tarihinden 03.11.2019 tarihine kadar Genel Sekreter Yardımcısı Murat ÖZMEN, 04.11.2019 tarihinden 03.02.2020 tarihine kadar Vali Yardımcısı

Abdullah ŞAHİN tarafından yürütülmüş olduğu, 04.02.2020 tarihinden günümüze kadar ise Genel Sekreter Yahya ÇINKIL tarafından yürütülmekte olduğu incelenmiştir.

6- Sinop Valiliği İmza Yetkileri Yönergesinin Valilik Makamınca en son 23.06.2015 tarihinde onaylanarak uygulamaya konulduğu ve kurumlara dağıtımının yapıldığı, bu Yönergede Özel İdare Genel Sekreterinin imzalayacağı yazılar ve onayların belirlendiği incelenmiştir.

7- Sinop İl Özel İdaresi tarafından "Sinop İl Özel İdaresi Görev, Yetki ve Çalışma Esasları Yönetmeliği"nin hazırlandığı ve 05.04.2016 tarih ve 272 sayılı Meclis Kararıyla kabul edilerek yürürlüğe girdiği incelenmiştir.

8- Teftişe tabi dönemde İl Özel İdaresi Genel Sekreterinin Özel İdare birimleri ile İlçe Özel İdare Müdürlüklerini denetlemediği incelenmiştir.

Personelin yetiştirilmesi, eğitilmesi ve bilgi dağarcığının geliştirilmesi anlamında İl Özel İdaresi Genel Sekreterine büyük sorumluluk düşmekte olup, 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 35 inci maddesinin; ***"...Genel sekreter, il özel idaresi hizmetlerini vali adına ve onun emirleri yönünde, mevzuat hükümlerine, il genel meclisi ve il encümeni kararlarına, il özel idaresinin amaç ve politikalarına, stratejik plan ve yıllık çalışma programına göre düzenler ve yürütür. Bu amaçla il özel idaresi kuruluşlarına gereken emirleri verir ve bunların uygulanmasını gözetir ve sağlar..."*** hükmü uyarınca İl Özel İdaresi Genel Sekreteri tarafından periyodik denetim yapılması ihmal edilmemeli, kurumsal hafızanın oluşturulması açısından bu denetimlerin bir tutanağa bağlanması sağlanmalıdır.

PERSONEL İŞLEMLERİ :

9- Sinop İl Özel İdaresinin kadro detayları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Unvan	Norm Kadro Standardı	Meclisin İhdas Ettiği	Mevcut Durum	
			Dolu	Boş
Genel Sekreter	1	1	1	0
Genel Sekreter Yardımcısı	2	2	2	0
Hukuk Müşaviri	1	1	0	1
Avukat	3	2	0	2
Müdür	14	11	1	10
Uzman	7	1	0	1
Şef	28	22	21	1
Mali Hizmetler Uzmanı	2	2	0	2
Mali Hizmetler Uzman Yardımcısı	1	1	0	1
İdari Personel(İlçe Özel İdare Müdürü Hariç)	61	49	22	27
Teknik Personel	56	53	36	17
Sağlık Personeli	10	3	0	3
Yardımcı Hizmet Personeli	24	19	13	6
Şahsa Bağlı Kadro	0	0	0	0
İlçe Özel İdare Müdürü	8	8	4	4
Memur Kadroları Toplamı	**218**	**175**	**100**	**75**
Sürekli İşçi Kadroları Toplamı	105	0	117	0
Sözleşmeli Personel	5	5	5	0
Şirket Personeli (Taşerondan Kadroya Geçen)	164	0	164	0
Genel Toplam	**492**	**180**	**386**	**75**

Yukarıdaki tabloda norm kadro ile Sinop İl Özel İdaresine verilen sürekli işçi kadrosu sayısının (105) olmasına rağmen mevcut sürekli işçi sayısının (117) olduğu ve (12) norm kadro fazlası işçi bulunduğu, sürekli işçi sayısındaki fazlalığın Köy Hizmetlerinin kapatılması sonrası İl Özel İdaresine nakledilen işçilerden kaynaklandığı, ancak teftişe tabi dönemde emeklilik, ölüm ve istifa nedeniyle norm kadro fazlası işçi sayısının norm kadroya yaklaştığının görüldüğü,

Yine yukarıdaki kadro detaylarına ilişkin cetvelde 31.05.2013 tarihli Resmi Gazetede yer alan 2013/4747 BKK ile 1, 3 ve 5. dereceli 3 adet İç Denetçi normu tahsis edildiği, ayrıca İl Özel İdareleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik hükümleri gereğince Sağlık Hizmetleri sınıfında yer alan 6 adet kadronun iptal edilerek Teknik Hizmetler Sınıfına geçirildiği incelenmiştir.

Meclisce ihdas edilen kadro karşılığı (2) Avukat, (1) Mimar, (1) Elektrik Elektronik ve (1) Orman Mühendisinin sözleşmeli olarak çalıştırıldığı,

Teftişe tabi dönemde Kamu Personeli Seçme Sınavı Sonuçlarına göre açıktan ataması yapılan (12) personel bulunduğu,

2020 yılında (16) işçi ve (2) memur personelin emekli olduğu, naklen başka kurumlara giden, istifa eden ve naklen gelen herhangi bir personel bulunmadığı, Personel Limited Şirketinde ise (1) işçinin sözleşme süresinin sona ermesi nedeniyle ilişiğinin kesildiği,

(6) Daimi İşçi personel, (4) Memur personel ve (5) Personel Limited Şirketi personeli olmak üzere toplam (15) personelin Valilik birimlerinde istihdam edildiği,

Anlaşılmaktadır.

Müdürlüklerde yapılan denetim sırasında memur ihtiyacının olduğu dile getirilmiş, yukarıdaki veriler incelendiğinde norm kadronun (218) memuru çalıştırmaya cevaz verdiği, İl Genel Meclisinin ise (175) memur kadrosunu ihdas ettiği halde çalışan memur sayısının (100) kadrolu ve (5) sözleşmeli personelden oluştuğu, başka bir anlatımla norm kadronun 1/2 oranında memur sayısı ile hizmetlerin yürütüldüğü, bununda müdürlüklerin personel talebinin yerinde olduğuna dair bir gösterge olduğu, bunun yanında özellikle genel idari hizmetler sınıfında çalışan personel ve müdür kadrolarının yetersiz olduğu,

Bu nedenlerle, İl Özel İdaresinin memur ihtiyacının belirli meslek gruplarında olduğu değerlendirilerek İl Özel İdareleri Norm Kadro İlke Ve Standartlarına Dair Yönetmelik çerçevesinde İl Genel Meclisi kararı ile kabul edilen kadro standartlarına kavuşturulması için gerekli işlemlerin yapılması sağlanmalıdır.

10- Memurlar eli ile yürütülmesi gereken hizmetlerin bir kısmının daimi işçi statüsündeki personel tarafından yürütüldüğü görülmüş, bürolarda çalışan daimi işçi sayısının (24) olduğu, eksik istihdam edilen memur kadrosunun (75) olduğu, böylece memur eksikliğinin işçi çalıştırarak giderilmeye çalışıldığı anlaşılmış, bir önceki madde ile bağlantılı olarak bu durumun memur eksikliğinden kaynaklandığı ifade edilmiştir.

Anayasanın 128'inci maddesinde; ***"...Devletin Kamu iktisadi Teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevler memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle yürütülür..."*** denilmekte olup, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununu süreklilik arz eden görevlerin memurlar eliyle yürütüleceği aynı kanunun değişik 33'üncü maddesinde ise kadrosuz memur çalıştırılamayacağı hükmü yer almaktadır.

İçişleri Bakanlığının (Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü); ***"...memurlar eliyle yürütülmesi gereken kamu görevlerinin yürütülmesinde işçi statüsünde personel***

istihdamının, Anayasa'nın 128/1, 657 sayılı Kanunun 4. maddeleri ile Sayıştay 3. Dairesinin 1968/229 ve 1. Dairesinin 1969/6978 gün ve sayılı kararları karşısında mümkün olmadığına..." ilişkin 14.11.1994 tarih ve B.050.MAH.0710001/1568 sayılı Genelgeleri mevcuttur.

Sayıştay 1. Dairesinin 1969/6978 sayılı ve 3. Dairesinin 1968/229 sayılı kararlarında; kadro konusu olan ve süreklilik arz eden görevlerde yevmiyeli personelin çalıştırılamayacağı hususuna açıklık getirilmiştir.

Danıştay 2. Dairesinin... Belediyesi ile ilgili 18.06.1998 tarih ve E: 1996/2988, K: 1998/2222 sayılı kararında; daimi işçi olan kişilerin mevzuata aykırı olarak memurluk kadrolarında görevlendirmenin TCK'nun 240'ıncı maddesinde (Halen yürürlükte bulunan TCK 257'nci maddesiyle düzenlenmiştir.) tarif edilen görevi kötüye kullanma suçunu oluşturduğu ifade edilmiştir. Yine Danıştay 2. Dairesinin ... Büyükşehir Belediyesi ile ilgili 09.12.1997 tarih ve E: 1996/666, K: 1997/2956 sayılı kararında da; belediyenin genel idare esaslarına göre yürütmek zorunda olduğu asli ve sürekli kamu görevlerini işçi statüsünde kişiler atayarak, Anayasanın 128 ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4'üncü maddesine aykırı olarak işçiler eliyle gördürmesi şeklindeki işleminin TCK'nın 240'ıncı maddesinde (Halen yürürlükte bulunan TCK 257'nci maddesiyle düzenlenmiştir.) tarif edilen suçu oluşturduğu ifade edilmiştir.

Yukarıda sıralanan kanun hükümleri, konuya açıklık getiren Bakanlık Genelgesi, Sayıştay ve Danıştay Kararları göz önünde bulundurularak hukuka uygun işlem tesis edilmesi sağlanmalı, aksi uygulamaların ilgililerin sorumluluğunu doğuracağı unutulmamalıdır.

11- Sinop İl Özel İdaresi daimi işçi kadrosunda (117) personel mevcut olduğu, kanuni oran göz önüne alındığında (4,68) engelli işçi, (2,34) eski hükümlü işçi istihdam edilmesi gerektiği, Sinop İl Özel İdaresinde engelli işçi sayısının (6), eski hükümlü işçi sayısının (4) olduğu incelenmiş, terörle mücadele yasasına tabi (1) işçi bulunduğu anlaşılmıştır.

4857 sayılı İş Kanunun 30'uncu maddesinin; ***"...İşverenler, elli veya daha fazla işçi çalıştırdıkları özel sektör işyerlerinde yüzde üç engelli, kamu işyerlerinde ise yüzde dört engelli ve yüzde iki eski hükümlü işçiyi meslek, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde çalıştırmakla yükümlüdürler...***" hükmü dikkate alındığında istihdam edilen eski hükümlü ve engelli istihdam oranının uygun olduğu görülmektedir. 2709 sayılı 1982 Anayasasının 61'inci maddesi hükmü amir olmak üzere 4857 sayılı İş Kanunun 30'uncu maddesine göre işlem tesisine önem verilmelidir.

12- İl Özel İdaresinde mevcut (100) memur kadrosunda kanuni oran göz önüne alındığında (3) engelli personel bulunması gerektiği, halen (4) engelli memur çalıştırıldığı, (3) terörle mücadele yasasına tabi personel bulunduğu incelenmiştir.

657 sayılı Kanunun 6111 sayılı Kanunun 99'uncu maddesiyle değişik 53'üncü maddesinin;

"...Kurum ve kuruluşlar bu Kanuna göre çalıştırdıkları personele ait kadrolarda % 3 oranında özürlü çalıştırmak zorundadır. % 3'ün hesaplanmasında ilgili kurum veya kuruluşun (yurtdışı teşkilat hariç) toplam dolu kadro sayısı dikkate alınır..."

hükmü ve bu maddeye istinaden 03.10.2011 tarih ve 28073 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Özürlülerin Devlet Memurluğuna Alınma Şartları ile Yapılacak Merkezi Sınav ve Kura Usulü Hakkında Yönetmeliğin 11'inci maddesinin;

"...Özürlülere tahsis edilecek kadroların tespitinde, ilgili kurum veya kuruluşun, yurtdışı teşkilatı hariç, toplam dolu memur kadro sayısının % 3'ü dikkate alınır.

Kurumlar, hizmet gereklerine göre özürlülere tahsis edecekleri münhal kadrolarını, ÖMSS sonuçlarına veya kura usulüne göre yerleştirme yapılmasını sağlayacak şekilde farklı eğitim, sınıf ve unvanlar itibarıyla hazırlamak zorundadır.

Özürlülerin istihdam edileceği uygun münhal kadro bulunmadığı takdirde genel hükümlere göre diğer münhal kadrolarda unvan değişikliği yapılarak gerekli kadrolar temin edilir. Özürlü personelin istihdam edileceği birimler, ilgili kurum veya kuruluşça belirlenir..."

hükümleri doğrultusunda işlem yapılarak bundan böyle de, engelli vatandaşlarımızın çalışma hayatında aktif rol almaları için gereken tedbirlerin alınması sağlanmalıdır.

13- Memurların özlük dosyalarında düzenleme yapıldığı, personel bilgi sistemine kaydedildiği, izin ve raporların yine sistem üzerinden takibinin yapıldığı, her memur için kurum kimlik belgesi düzenlendiği, her memur için sekiz bölümden oluşan özlük dosyası oluşturulduğu görülmüştür.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 6111 sayılı Kanunla değiştirilen *"Memur bilgi sistemi, özlük dosyası"* başlıklı 109'uncu maddesinin son fıkrasının; *"...Özlük dosyalarının tutulma esasları ile özlük dosyalarında yer alacak belgelere ilişkin usûl ve esaslar Devlet Personel Başkanlığınca belirlenir..."* hükmü üzerine Devlet Personel Başkanlığının 15.04.2011 tarih ve 27906 Sayılı Resmî Gazete yayımlanan (Seri No: 2) Kamu Personeli Genel Tebliğinde;

"...1- Memurlar, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası esas alınarak kurumlarınca tutulacak personel bilgi sistemine kaydolunurlar. Burada memurun adı, soyadı, cinsiyeti, doğum tarihi ve yeri, öğrenimi, kadro unvanı ve derecesi, memuriyete başlama tarihi, memuriyetten ayrılma tarihi ve sebebi, sendika üyeliğine ilişkin bilgiler ile gerekli görülecek diğer mesleki bilgiler kaydedilir.

2- Kurumlarca her memura üzerinde memurun kurumu, adı, soyadı, unvanı, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, fotoğrafı ve gerekli görülen diğer bilgilerin yer aldığı bir kurum kimlik belgesi verilir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4/B ve 4/C maddelerine göre istihdam edilenler, personel bilgi sistemine kaydolunur ve bunlara kurum kimlik belgesi verilir. Söz konusu personel için personel bilgi dosyası tutulur.

3- Her memur için bir özlük dosyası tutulur. Özlük dosyalarının itina ile doğru ve tarafsız bir şekilde tutulmasından personel birimleri sorumludur.

4- Özlük dosyaları memurların başarı, yeterlik ve ehliyetlerinin tespitinde, kademe ilerlemelerinde, derece yükselmelerinde, emekliye ayrılmalarında veya hizmetle ilişkilerinin kesilmesinde göz önünde bulundurulur.

5- Özlük dosyası sekiz bölümden oluşur:

Birinci bölümde; ilk-yeniden-naklen atamaya ilişkin belgeler,

İkinci bölümde; öğrenim durumu, bildiği yabancı diller ve derecesi, yaptığı lisansüstü eğitim-staj ve incelemeleri ile ilgili belgeler, katıldığı her türlü eğitim faaliyetine ilişkin belgeler, kendisi tarafından verilen yayın ve eserlerine ilişkin bilgiler,

Üçüncü bölümde; memurun kullandığı izinlere ilişkin belgeler,

Dördüncü bölümde; memur hakkında yapılan disiplin soruşturmalarına ilişkin evraklar ile verilen disiplin cezaları, yargı organlarınca memur hakkında verilmiş karar örnekleri, görevden uzaklaştırmaya ilişkin belgeler ile varsa inceleme, soruşturma ve denetim raporları,

Beşinci bölümde; kurumlarca gerekli görülmesi halinde memurun maaş, ücret, harcırah ve sair parasal haklarına ilişkin belgeler, emeklilik durumuna ilişkin belgeler, bakmakla yükümlü olduğu kişilere ilişkin bildirimler, mal beyannameleri ile sendika üyeliğine ilişkin belgeler,

Altıncı bölümde; memurun adaylık ve asli memurluğa atanmasına ilişkin belgeler, derece ve kademe ilerlemeleri, sınıf, yer, unvan, görev değişiklikleri ile ilgili belgeler, geçici görevlendirilmesine ilişkin belgeler,

Yedinci bölümde; ödül, başarı ve üstün başarı belgesi verilmesine ilişkin bilgi ve belgeler,

Sekizinci bölümde; askerlik durumu, mecburi hizmet yükümlülüğü ve özürlülük durumuna ilişkin belgeler ile yukarıdaki bölümler kapsamına girmeyen memurun hizmet durumuna ilişkin diğer mesleki bilgi ve belgeler,

Saklanır.

6- Belgeler özlük dosyasının ilgili bölümüne, eski tarihli olan altta olacak şekilde, kronolojik sıraya göre yerleştirilir.

7- Bakanlıklar ve diğer kamu kurum ve kuruluşları, özlük dosyasında yer alan bilgilerden istihdam politikalarının tespiti ve uygulanmasında gerekli gördüklerini merkezde elektronik ortamda tutarlar.

8- Görevi herhangi bir şekilde sona eren memurların özlük dosyaları kurumlarınca saklanır.

9- Özlük dosyalarının tutulması ve muhafazasında özel hayatın gizliliği ilkesine riayet edilir. Özlük dosyası içeriği hakkında soruşturma ve kovuşturmaya yetkili merciler dışındakilere açıklama yapılamaz, bilgi verilemez. Ayrıca kişinin rızası olmaksızın özlük dosyasındaki bilgiler ve kayıtlar esas alınarak kişi hakkında yayında bulunulamaz.

10- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4/B ve 4/C maddelerine göre istihdam edilen personelin personel bilgi dosyasında; kronolojik sıraya göre sözleşmeler, öğrenim durumuna ilişkin belgeler, kurum içi yer ve unvan değişikliklerine ilişkin belgeler, izinler, sendika üyeliğine ilişkin bilgiler, sözleşme feshi ve hizmete yönelik diğer belgeler tutulur..."

denildiğinden Özlük Dosyalarının buna göre düzenlenmesi sağlanmalıdır.

14- Genel beyan dönemlerinde ve değişikliklerde personelden mal bildirimi alındığı, mal bildirimlerinin özlük dosyalarında muhafaza edilmediği ancak kilit altında çelik dolaplarda kapalı zarf içinde arşivde muhafaza edildiği, genel beyan dönemlerinde alınan mal bildirimlerinin Genel Sekreterlik Makamının 27.04.2020 tarihli 4302 sayılı görevlendirme oluru ile İnsan Kaynakları Müdürü Emine BİLGİLİ Başkanlığında, Şef Hakan ŞAHİN ve Şef Tayfun KURUOĞLU'ndan oluşan komisyon tarafından 05.05.2020 tarihli tutanak ile karşılaştırma işleminin yapılmış olduğu görülmüştür.

3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununun 9'uncu ve Mal Bildiriminde Bulunulması Hakkında Yönetmeliğin 15'inci maddesine göre mal bildirimleri gizli olduğundan, gizliliğinin temini için tüm mal bildirimlerinin kapalı zarf içine alınarak muhafaza edilmeli,

3628 Sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunun 7'nci maddesinin;

"...Bu Kanun kapsamındaki görevlere devam edenler, sonu (0) ve (5) ile biten yılların en geç Şubat ayı sonuna kadar bildirimlerini yenilerler. Yeni bildirimler yetkili merci tarafından daha önceki bildirimler ile karşılaştırılırlar..."

hükmü, Mal Bildiriminde Bulunulması Hakkında Yönetmeliğin 18'inci maddesinin;

"...Yeni ve ek bildirimler, 6 ncı maddede belirtilen yetkili merciler tarafından daha önceki bildirimler ile karşılaştırılır..."

hükmüne uygun işlem yapılmasına devam edilmelidir.

15- Personele etik sözleşme belgesi imzalatılarak etik sözleşmelerinin özlük dosyalarında muhafaza edildiği anlaşılmıştır.

Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri İle Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 23'üncü maddesi; *"...Bu Kanun kapsamındaki kamu görevlileri, bir ay içinde, Ek-1'de yer alan "Etik Sözleşme" belgesini imzalamakla yükümlüdürler. Bu belge, personelin özlük dosyasına konur..."* hükmünü ihtiva ettiğinden, madde hükmü doğrultusunda işlem tesis edilerek tüm personelin etik sözleşme belgesinin özlük dosyasında muhafaza edilmesi uygulamasının devamı sağlanmalıdır.

16- İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğünce Etik Komisyonunun oluşturulduğu, Sinop İl Özel İdaresinin http://www.sinopozelidare.gov.tr adresli internet sayfasında Etik Komisyonun üyelerinin yayınlandığı ifade edilmişse de, İçişleri Bakanlığının 51 İl Özel İdare web sitesinin ara yüzünü değiştirmesi işleminden sonra kurum tarafından Komisyon Üyelerinin yeniden bildirilmediği bu nedenle tekrar yayınlanmadığı görülmüştür.

Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 29'uncu maddesinin;

"...Kurum ve kuruluşlarda, etik kültürünü yerleştirmek ve geliştirmek, personelin etik davranış ilkeleri konusunda karşılaştıkları sorunlarla ilgili olarak tavsiyelerde ve yönlendirmede bulunmak ve etik uygulamaları değerlendirmek üzere kurum veya kuruluşun üst yöneticisi tarafından kurum içinden en az üç kişilik bir etik komisyonu oluşturulur.

Etik komisyonu üyelerinin ne kadar süreyle görev yapacağı ve diğer hususlar, kurum ve kuruluşun üst yöneticisince belirlenir. Etik komisyonu üyelerinin özgeçmiş ve iletişim bilgileri, üç ay içinde Kurul'a bildirilir. Etik komisyonu, Kurul ile iş birliği içinde çalışır..."

hükmü uyarınca işlem yapılarak, komisyonun etik kültürünü yerleştirmek ve geliştirmek, personelin etik davranış ilkeleri konusunda karşılaştıkları sorunlarla ilgili olarak tavsiyelerde ve yönlendirmede bulunmak ve etik uygulamaları değerlendirmek konularında çalışmalarda bulunması için gereken tedbirlerin alınması sağlanmalıdır.

17- Personelin gizli sicil raporlarının kapalı dolapta sicil dosyaları içerisinde kapalı zarf içerisinde muhafaza edildiği görülmüştür.

6111 sayılı Kanunun 116'ncı maddesi ile 657 sayılı Kanuna eklenen ve geçiş hükümlerini düzenleyen Geçici 36'ncı maddenin (A) fıkrasının; *"...Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce tutulmakta olan sicil dosyaları, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi izleyen beşinci yılın sonuna kadar muhafaza edilir..."* hükmü ve 6111 sayılı Kanunun yürürlüğe giriş tarihi olan 25.02.2011 tarihinin göz önünde bulundurularak gizli sicil raporlarının muhafaza veya imha edilip edilmemesinin idarenin takdirinde olduğu bilinmelidir.

18-657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi personelin disiplin işlemlerini yürütmek üzere İl Özel İdaresi Disiplin Kurulunun her yıl görevlendirme yapılmak suretiyle yeniden

belirlendiği ifade edilmekle birlikte 2019 yılında İl Özel İdaresi Disiplin Kurulunun oluşturulmadığı görülmüştür.

Teftişe tabi dönemde (1) personele uyarma, (2) personele ise bir yıl süre ile kademe ilerlemesinin durdurulması cezası verildiği, cezalara karşı yargıya itirazın olmadığı, disiplin cezalarına ilişkin dosyaların incelenmesinden ilgililerin savunmalarının alındığı görülmüştür.

Ayrıca İl Özel İdaresi İşyeri Disiplin Kurulunun Toplu İş Sözleşmesi Hükümlerine uygun olarak oluşturulduğu, 4857 sayılı İş Kanununa tabi personelin disiplin işlemlerinin yürütüldüğü Disiplin Kurulunun her yıl belirlendiği, Toplu İş Sözleşmesinin 58. maddesine göre iki işçi temsilcilerinden olmak üzere 4 kişinin en son 08.01.2020 tarihli Genel Sekreterlik oluru ile belirlendiği, Genel Sekreter Yardımcısı Başkanlığında, İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürü ve (2) iki Sendika Temsilcisinden oluştuğu,

Teftişe tabi dönemde **(12.10.2012-31.08.2020)** (7) daimi işçi personele İşyeri Disiplin Kurulu Kararı ile yevmiye kesimi disiplin cezası verildiği, (4) daimi işçi personele işveren tarafından gerekçesi gösterilerek uyarma cezası verildiği toplamda (11) daimi işçi personele verilen cezalara karşı yargıya itirazın olmadığı, disiplin cezalarına ilişkin disiplin kurulu tarafından verilen dosyaların incelenmesinden ilgililerin savunmalarının alındığı, sendika temsilcilerinin kararlara iştirak ettiği, işveren tarafından doğrudan verilen cezalarda ise savunma alınmadığı anlaşılmıştır. Ayrıca Personel Limited Şirketi işçilerinden (2) personele uyarı cezası, (1) personele ise kınama cezasının Disiplin Kurulu tarafından verildiği, ilgililerin savunmalarının alındığı, sendika temsilcilerinin kararlara iştirak ettiği anlaşılmıştır.

Personelin sevk ve idaresinde gerektiği hallerde mevzuatın öngördüğü mükâfat ve disiplin cezası araçlarının uygulanmasının, bu araçların kurallara uyan ve uymayan personelin ayırt edilmesinde adaletli bir yönetimin gereği olduğu kadar, gerektiği durumlarda hukuki bir mecburiyet olduğu ve ihmalinin de sorumluları için suç teşkil edebileceği hususu unutulmamalı, disiplin ceza işlemlerinin, Anayasanın 129'uncu maddesi hükmü göz önünde bulundurularak, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 124 ve devamı maddeleri ile Disiplin Kurulları ve Disiplin Amirleri Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre yürütülmeli, ayrıca 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi personelin disiplin işlemlerini yürütmek üzere İl Özel İdaresi Disiplin Kurulunun her yıl görevlendirme yapılmak suretiyle Disiplin Kurulları ve Disiplin Amirleri Hakkında Yönetmeliğinin 4. maddesi uyarınca İl Valisinin onayıyla oluşturulması ihmal edilmemelidir.

19- Teftişe tabi dönemde (35) personel hakkında 4483 sayılı Kanuna göre ön inceleme yapıldığı, bunlardan (1) personel hakkında Soruşturma İzni Verilmesine dair karar verildiği incelenmiştir.

4483 Sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanunun Uygulamasına İlişkin Olarak İçişleri Bakanlığınca Yürütülecek işlemlere İlişkin Yönergenin 32 nci maddesi uyarınca; verilen kararların ilgililerin özlük dosyasına konulması ve gerekli takiplerin yapılması sağlanmalıdır.

20- Teftişe tabi dönemde personele Sinop Valileri tarafından (118) personele başarı belgesi verildiği incelenmiştir.

Bundan böyle de çalışmalarında üstün başarılı, görevine bağlı personelin özellikle Genel Sekreter tarafından tespitinin yapılarak ve bu tespite ilişkin gerekçelerin açıkça belirtilerek İl Valisine teklifte bulunularak, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun "Başarı Belgesi"ne ilişkin 122'nci maddesi hükmü uyarınca memurların çalışma ve başarıları göz önünde bulundurularak, hak eden personele başarı belgesi verilmesi yoluna gidilmelidir.

21- İl Özel İdaresinde görev yapan personelden teftiş dönemi olan; 2012 yılında (18), 2013 yılında (20), 2017 yılında (18) memura ikramiye verildiği, 2018 yılı ve sonrasında ikramiye verilmediği incelenmiştir.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 36'ncı maddesinin son fıkrasının, sözleşmeli ve işçi statüsünde çalışanlar hariç İl Özel İdaresi memurlarına, başarı durumlarına göre toplam memur sayısının %10'unu ve Devlet memurlarına uygulanan aylık katsayının 20.000 gösterge rakamı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarı geçmemek üzere, çalıştıkları sürelerle (hastalık ve yıllık izinleri dahil) orantılı olarak encümen kararıyla yılda en fazla iki kez ikramiye ödenebileceği, hükmünün işletilmesinin personeli motive edeceği ve hedeflere ulaşılması için personelin çalışma verimini arttıracağı değerlendirildiğinden, İl Özel İdaresi personeli için performans kriterleri oluşturularak, birimler için hedefler belirlenip, belirlenen hedeflere ulaşma derecesine göre bahse konu kanun maddesi uyarınca işlem yapılmalıdır.

22- Personelin; emekliliğe esas, kazanılmış ve ödemeye esas hak aylıklarına ilişkin terfi tarihleri bilgisayar sistemi üzerinde tutulmakta olup terfi hakkı gelen personele aylık toplu onay ile kademe veya derece ilerlemelerinin yapıldığı ve buna ilişkin çıktıların alınarak özlük dosyalarına konulduğu ayrıca bu işlemin e-icisleri evrak modülü sistemi içerisinde yer aldığı görülmüştür.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 6111 sayılı Kanunun 100'üncü maddesi ile değişik *"Kademe ve kademe ilerlemesi"* başlıklı 64'üncü maddesinin;

"...Kademe; derece içinde, görevin önemi veya sorumluluğu artmadan, memurun aylığındaki ilerlemedir.

Memurun kademe ilerlemesinin yapılabilmesi için bulunduğu kademede en az bir yıl çalışmış olması ve bulunduğu derecede ilerleyebileceği bir kademenin bulunması şartları aranır.

72 nci madde gereğince belirli bir süre görev yapmak üzere, mecburî olarak sürekli görevle atanan memurlardan kalkınmada birinci derecede öncelikli yörelerde bulunanlara, bu yörelerde fiilen çalışmak suretiyle geçirilen her iki yıl için bir kademe ilerlemesi daha verilir. Yıllık izinde geçirilen süreler fiilen çalışılmış sayılır. İki yıldan az süreler dikkate alınmaz.

Son sekiz yıl içinde herhangi bir disiplin cezası almayan memurlara, aylık derecelerinin yükseltilmesinde dikkate alınmak üzere bir kademe ilerlemesi uygulanır.

Bu maddede belirtilen şartları haiz her sınıf ve derecedeki memurlar, hak kazandıkları tarihten geçerli olmak üzere ve başkaca bir işleme gerek kalmaksızın bir ileri kademeye ilerlemiş sayılırlar.

Kademe ilerlemesi ile ilgili onay mercii atamaya yetkili amirdir. Onay mercileri kademe ilerlemeleri ile ilgili yetkilerini devredebilirler.

Kademe ilerlemesine hak kazanamayan memurlar, kurumlarınca her ay alınacak toplu onaylarla belirlenir. Kademe ilerlemesi yapmış sayılanlardan ilerlemeye müstahak olmadıkları sonradan tespit edilenlerin kademe ilerlemeleri, ilerlemiş sayıldıkları tarihten geçerli olmak üzere iptal edilir..."

hükmünün gereği yapılarak zorunlu olmayan işlemlere başvurulmamalıdır.

İL ÖZEL İDARESİNİN ORGANLARI İLE İLGİLİ İŞ VE İŞLEMLER :

A- İl Genel Meclisi İle İlgili İş ve İşlemler :

23- İl Genel Meclisi iş ve işlemlerinin Yazı İşleri Müdürlüğü tarafından yürütüldüğü, İl Genel Meclisinin her ay İl Genel Meclisi Başkanı tarafından belirlenen gündemle toplandığı, Vali tarafından önerilen hususların gündeme alınarak karara bağlandığı, gündemin üyelere bizzat faks çekilmek suretiyle bildirildiği, http://www.sinopozelidare.gov.tr internet sitesinden ilan edilmek suretiyle duyurulduğu incelenmiştir.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 13'üncü maddesi ile 09.10.2005 tarih ve 25961 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan İl Genel Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin 8'nci maddesi uyarınca uygulamanın aynı titizlikle devamı sağlanmalıdır.

24- İl Genel Meclisi toplantılarına ilişkin gündemin İl Özel İdaresinin birim müdürlüklerine gönderildiği ancak diğer kamu kurumlarına gönderilmediği anlaşılmıştır.

Bundan böyle, 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 12'nci maddesinin;

"...Özel idare teşkilatı ve ildeki kamu kurum ve kuruluşlarının birim amirleri gündemdeki konularla ilgili olarak meclis toplantılarına davet edilebilir ve bilgi alınabilir..."

hükmü uyarınca her toplantı gündeminin o toplantıda ilgisi olan yatırımcı müdürlüklere gönderilmesi sağlanmalıdır.

25- Meclis kararlarının; "Dönem", "Toplantı", "Birleşim No", "Karar No", "Karar Tarihi", ve "Oturum No" şeklinde yazıldığı incelenmiştir.

Kararların başlıklar açılmak suretiyle tutulması uygulamasının devamı sağlanmalıdır.

26- İl Genel Meclisinin toplantılarının her ayın ilk haftası başladığı ve genellikle ara verilmeden tamamlandığı incelenmiştir.

İl Genel Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin 6 ncı maddesinin;

"...Meclis toplantısı her ayın ilk haftası başlar ve ara verilmeden tamamlanır. Ancak ilk haftanın tamamının resmi tatile rastlaması halinde takip eden ilk çalışma günü toplantı günü olarak belirlenebilir. Resmi tatile rastlayan günlerde çalışmaya ara verilebilir..."

hükmü uyarınca Meclis toplantılarının ara verilmeden tamamlanması sürdürülmelidir.

27- İl Genel Meclisinin kararıyla meclis toplantılarının sesli ve görüntülü cihazlarla kaydedilmesi yönünde karar alındığı incelenmiştir.

İl Özel İdaresi Kanununun 12 ile İl Genel Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin 16'ncı maddesinin; ***"...Toplantılar meclisin kararıyla sesli veya görüntülü cihazlarla da kaydedilebilir..."*** hükmü gereğince toplantıların görüntülü cihazlarla kaydedilmesi uygulaması sürdürülmelidir.

28- İl Genel Meclisi kararlarının bir sonraki toplantıda meclis üyelerine zabıt özetlerinin verilmesi suretiyle dağıtıldığı, üyelere bu özetlerin verildiğine dair Meclis Kararı alındığı incelenmiştir.

İl Genel Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin 16'ncı maddesinin ***"...Kararlar, bir sonraki toplantıda üyelere dağıtılır..."*** hükmü uyarınca uygulamanın devamı sağlanmalıdır.

29- İl Genel Meclisi kararlarının İl Valisine gönderilmesinde 5 günlük süreye uyulduğu, genel uygulama olarak kararların aynı gün veya toplantı sonunda personel tarafından İdare ve Denetim Müdürlüğüne elden götürüldüğü, zimmet karşılığında teslim edildiği, İl Valisinin kararları okuduktan sonra uygun gördüğü kararları hemen onayladığı, uygun görmediği

kararları ise gerekçesi belirtilerek iade ettiği ifade edilmiş ve evrak üzerinde görülmüştür.

Uygulamanın uzun süredir bu şekilde ve farklı Valilerce sürdürüldüğü, bu uygulamadan doğan bir problemin bu güne kadar görülmediği ifade edilmekle birlikte; İl Genel Meclisi tarafından alınan kararların tam metninin, en geç beş gün içinde Valiye gönderilmesi uygulamasına devam edilmesinin yanı sıra İl Genel Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin 17'nci maddesinde; ***"...Başkan tarafından valiye gönderilen kararlar, valinin görevlendirdiği kişiye imza karşılığı teslim edilir. Teslim alınan kararın son sayfasına, karar tarihi, teslim alındığı tarih ve kayıt numarası yazıldıktan sonra kararın bir sureti iade edilir. Bu şekilde kayıtları tamamlanan karar genel sekreterlik tarafından dosyasında saklanır. Bu kararları kaydetmek üzere bir defter tutulur..."*** hükmünün bulunduğu unutulmamalıdır.

30- İl Genel Meclisince alınan kararların imzalı asıllarının her yıl için ayrı ayrı dosyalandığı incelenmiştir.

İl Genel Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin 16'ncı maddesinin; ***"...Ayrıca, kararların aslı bir dosyada muhafaza edilir..."*** hükmü gereğince işlem yapılmasına devam edilmelidir.

31- İl Genel Meclisi Kararlarının kaydedildiği bir defterin tutulduğu, meclis kararlarının kâtip üyelerce imzalandığı, defterin oldukça tertip ve düzenli olduğu, düzenlenmesine, kararların yazılmasında özen gösterildiği incelenmiştir.

İl Genel Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin 16'ncı maddesi uyarınca işlem yapılmasına devam edilmelidir.

32- İl Genel Meclisi kararlarının genellikle toplantıya katılanların oybirliği ile alındığı, oyçokluğu ile alınan meclis kararlarında hangi meclis üyelerinin karara muhalefet ettiğinin belirtildiği incelenmiştir.

Oy çokluğu ile alınan 07.01.2014 tarih ve 2014/18, 04.03.2016 tarih ve 2016/191 sayılı kararlar örnektir.

Bundan böyle de 5302 sayılı Kanun ile İl Genel Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin 14' üncü maddeleri gereğince oy çokluğu ile alınan kararlarda, kararın karara muhalif olan üyelerin isimlerinin yazılarak **"...'nın karşı oyu (red oyu) ile oy çokluğu ile karar verilmiştir..."** şeklinde yazılmasına devam edilmelidir.

33- İl Genel Meclisinin görevi ve yetkisi dışında kararlar verdiği incelenmiştir.

27.03.2014 tarih ve 2014/146 sayılı kararda (1) Mimar ve (1) Elektrik Mühendisinin sözleşmeli olarak çalıştırılması kararı,

05.09.2015 tarih ve 2015/624 sayılı kararla ödenek aktarımı yapılması kararı ,

05.09.2015 gün 2015/636 sayılı kararda (2) adet iş makinasının Ayancık ve Türkeli İlçelerine tahsisi edilmesi kararı,

04.06.2016 tarih ve 2016/385 sayılı kararda 2015 Sayıştay Denetim Raporunun görüşülmesi sonucu alınan karar,

14.06.2019 tarih ve 2019/289 sayılı kararında Sinop merkez ilçe sınırlarında bulunan Cezaevinin İl Özel İdaresine devredilmesi ile ilgili alınan kararlar bu hususta örnektir.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunun meclisin görevlerini sayan 10'uncu maddesinde;

"a) Stratejik plân ile yatırım ve çalışma programlarını, il özel idaresi faaliyetlerini ve personelinin performans ölçütlerini görüşmek ve karara bağlamak.

b) Bütçe ve kesin hesabı kabul etmek, bütçede kurumsal kodlama yapılan birimler ile fonksiyonel sınıflandırmanın birinci düzeyleri arasında aktarma yapmak.

c) (Ek ibare: 1/7/2006-5538/26 md: Belediye sınırları il sınırı olan Büyükşehir Belediyeleri hariç) İl çevre düzeni plânı ile belediye sınırları dışındaki alanların imar plânlarını görüşmek ve karara bağlamak.

d) Borçlanmaya karar vermek.

e) Bütçe içi işletmeler ile Türk Ticaret Kanununa tâbi ortaklıklar kurulmasına veya bu ortaklıklardan ayrılmaya, sermaye artışına ve gayrimenkul yatırım ortaklığı kurulmasına karar vermek.

f) Taşınmaz mal alımına, satımına, trampa edilmesine, tahsisine, tahsis şeklinin değiştirilmesine veya tahsisli bir taşınmazın akar haline getirilmesine izin; üç yıldan fazla kiralanmasına ve süresi yirmibeş yılı geçmemek kaydıyla bunlar üzerinde sınırlı aynî hak tesisine karar vermek.

g) Şartlı bağışları kabul etmek.

h) Vergi, resim ve harç dışında kalan miktarı beşmilyardan yirmibeşmilyar Türk Lirasına kadar ihtilaf konusu olan özel idare alacaklarının anlaşma ile tasfiyesine karar vermek. (Bu bent, Anayasa Mahkemesinin 18/1/2007 tarihli ve E.:2005/32, K.:2007/3 sayılı Kararıyla iptal edilmiş olup, Kararın Resmi Gazete'de yayımlandığı 29/12/2007 tarihinden başlayarak bir yıl sonra yürürlüğe gireceği hükme bağlanmıştır.)

i) İl özel idaresi adına imtiyaz verilmesine ve il özel idaresi yatırımlarının yap-işlet veya yap-işlet-devret modeli ile yapılmasına, il özel idaresine ait şirket, işletme ve iştiraklerin özelleştirilmesine karar vermek.

j) Encümen üyeleri ile ihtisas komisyonları üyelerini seçmek.

k) İl özel idaresi tarafından çıkarılacak yönetmelikleri kabul etmek.

l) Norm kadro çerçevesinde il özel idaresinin ve bağlı kuruluşlarının kadrolarının ihdas, iptal ve değiştirilmesine karar vermek.

m) Yurt içindeki ve yurt dışındaki mahallî idareler ve mahallî idare birlikleriyle karşılıklı işbirliği yapılmasına karar vermek.

n) Diğer mahallî idarelerle birlik kurulmasına, kurulmuş birliklere katılmaya veya ayrılmaya karar vermek.

o) İl özel idaresine kanunlarla verilen görev ve hizmetler dışında kalan ve ilgililerin isteğine bağlı hizmetler için uygulanacak ücret tarifesini belirlemek."

denilerek İl Genel Meclisinin görev ve yetkileri tadat edilmek suretiyle sayılmıştır.

Bu nedenle İl Genel Meclisinin anılan kanun ile verilen yetki dâhilinde kararlar almasına özen gösterilmesi, Kanunun lafzı ve ruhuna aykırı olarak işlem yapılmaması, Kanun tarafından belirtilen görev ve yetkilerin dışına çıkılmaması ve meclisin görevli olmadığı hususlarda karar vermemesi sağlanmalıdır.

34- Teftişe tabi dönemde meclisin 2013,2014 ve 2015 yıllarında bir kez, 2019 yılında iki kez olağanüstü toplantı yaptığı, ancak bazı olağanüstü toplantılarının acil durum gerektirmediği anlaşılmıştır.

13.06.2013 tarih ve 233 sayılı Ödenek Aktarımı konulu ve 13.02.2015 tarih ve 128 sayılı Uygulama İmar Planı konulu olağanüstü toplantı kararları örnektir.

5302 sayılı Kanunun 12'nci maddesinin ek fıkrasında;

"...(Ek Fıkra: 30/5/2007-5675/2 md.) İl genel meclisi başkanı, acil durumlarda lüzum görmesi halinde il genel meclisini bir yılda üç defadan fazla olmamak ve her toplantı bir birleşimi geçmemek üzere toplantıya çağırır. Olağanüstü toplantı çağrısı ve gündem en az üç gün önceden meclis üyelerine yazılı olarak duyurulur ve ayrıca mutat usûllerle ilan edilir. Olağanüstü toplantılarda çağrıyı gerektiren konuların dışında hiçbir konu görüşülemez..."

denilmek suretiyle olağanüstü toplantı yapılması iki bakımdan tahdit edilmiştir. Bunlar acil bir durumun olması diğeri de bir yılda en fazla üç kez olağanüstü toplantı yapılabilmesidir. Olağanüstü toplantıların Kanunun gösterdiği durumlarda yapılması sağlanmalıdır.

35- İl Genel Meclisi karar özetlerinin Sinop İl Özel İdaresinin http://www.sinopozelidare.gov.tr internet sayfasında yayınlandığı, ayrıca İl Özel İdaresi hizmet binasının dışına asıldığı ve bu durumun tutanağa bağlandığı, İlçeleri ilgilendiren kararların ilgili İlçelere gönderildiği ancak komisyon raporlarının kurumun internet sitesinde yayınlanmadığı görülmüştür.

Bundan böyle de 5393 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 15'inci maddesinin; ***"...Kesinleşen il genel meclisi karar özetleri toplantıyı izleyen en geç yedi gün içinde çeşitli yollarla halka duyurulur..."*** hükmü uyarınca işlem yapılmasına devam edilmesinin yanı sıra Kanunun 16'ncı maddesinin; ***"...Komisyon raporları alenîdir, çeşitli yollarla halka duyurulur ve isteyenlere il genel meclisi tarafından belirlenecek bedel karşılığında verilir..."*** hükmü uyarınca da komisyon raporlarının uygun vasıtalarla halka duyurulması sağlanmalıdır.

36- İl Özel İdaresinin bir önceki yıl gelir ve giderleri ile hesap ve işlemlerinin denetimi için İl Genel Meclisi kararlarıyla her yıl Denetim Komisyonlarının oluşturulduğu ve komisyon raporlarının Kanunda öngörülen sürede hazırlandığı incelenmiştir.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 17'nci maddesi uyarınca işlem yapılmasına devam edilmesi sağlanmalıdır.

37- Denetim komisyonu raporlarının, Meclis Başkanlığın tarafından üyelere okumak suretiyle bilgilendirme yapıldığı, rapor örneklerinin meclis üyelerine dağıtılmadığı, Sinop İl Özel idaresinin web sayfasında yayınlanmadığı görülmüştür.

5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 16'ncı maddesinin;

"...Kaymakamlar ve ildeki kamu kuruluşlarının amirleri ve ildeki kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, üniversite ve sendikalar ile gündemdeki konularla ilgili köy ve mahalle muhtarları ile sivil toplum örgütlerinin temsilcileri, oy hakkı olmaksızın kendi görev ve faaliyet alanlarına giren konuların görüşüldüğü ihtisas komisyonu toplantılarına katılabilir ve görüş bildirebilir.

Komisyon çalışmalarında uzman kişilerden yararlanılabilir."

Komisyon raporları alenîdir, çeşitli yollarla halka duyurulur ve isteyenlere il genel meclisi tarafından belirlenecek bedel karşılığında verilir."

şeklindeki hükümleri gereği işlem yapılması sürdürülmelidir.

38- 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 16.maddesi ile İl Genel Meclisi Çalışma Yönetmeliği'nin 20.maddesi gereğince Sinop İl Genel Meclisi tarafından 2012 yılında; Eğitim Kültür ve Sosyal Hizmetler Komisyonu ,İmar ve Bayındırlık Komisyonu ,Plan ve Bütçe Komisyonu, Çevre ve Sağlık Komisyonu, Gençlik Spor ve Diğer İşler Komisyonu, İçişleri Komisyonu, Turizm Denizcilik ve Deniz Ürünleri Komisyonu, Tarım ve Köye Yönelik Hizmetler Komisyonu, Orman ve Orman Ürünleri Komisyonu, Meclis Kararları Araştırma ve

İnceleme Komisyonu, Kadın Hakları ve Çocukları Koruma Komisyonu ve Engelliler Koordinasyon Komisyonu olmak üzere toplam (12) adet İhtisas Komisyonu kurulmuş olduğu,

2014 yılında; bu komisyonlara ilave olarak İl Genel Meclisince Enerji ve Doğal Kaynaklar Komisyonu, Sivil Savunma ve Tabi Afetler Komisyonu ve Araştırma ve Geliştirme Komisyonu kurularak toplam (15) adet İhtisas Komisyonu kurulmuş olduğu,

2019 yılında ise; Eğitim Kültür ve Sosyal Hizmetler Komisyonu ,İmar ve Bayındırlık Komisyonu ,Plan ve Bütçe Komisyonu, Çevre ve Sağlık Komisyonu, Gençlik Spor ve Diğer İşler Komisyonu, Turizm Denizcilik ve Deniz Ürünleri Komisyonu, Tarım ve Köye Yönelik Hizmetler Komisyonu, Orman ve Orman Ürünleri Komisyonu, Meclis Kararları Araştırma ve İnceleme Komisyonu ve Engelliler Koordinasyon Komisyonu olmak üzere toplam (10) adet İhtisas Komisyonu kurulmuş olduğu,

Örnekleme yöntemiyle bakılan Meclis Kararlarında, İl Genel Meclisi gündeminde yer alan konular ile üyeler tarafından verilen önergelerin tamamına yakın kısmının komisyonlara havale edildiği incelenmiştir.

Önceki teftiş raporunda eleştirilmesine rağmen, İhtisas komisyonlarının adından da anlaşılacağı gibi kurulduğu konuda özel bir uzmanlığa sahip üyelerden oluşması gereken komisyonlar olduğu, yani ihtisas komisyonlarının hem konu hem de üyeler açısından özel ihtisası gerektirdiği,

Üyelere sadece ödenek verilmesini amaçlayan komisyonlar oluşturulmasından kaçınılması, en azından üyelerin gerçekten ihtisas sahibi oldukları komisyonlarda görev almaları sağlanmalı, eğer her üye bu konuda ihtisas sahibi olduğu iddiasında ise Kanunen kurulması gereken komisyonlar dışında tek bir komisyon kurulması yoluna gidilmelidir.

39- Teftişe tabi yıllarda hazırlanan faaliyet raporlarının İl Genel Meclisinde görüşülüp İçişleri Bakanlığına ve Sayıştay Başkanlığına gönderildiği ibraz edilen dosyanın incelenmesinden anlaşılmıştır.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 39'uncu maddesinin;

"*...Vali, Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 41 inci maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen biçimde; stratejik plân ve performans hedeflerine göre yürütülen faaliyetleri, belirlenmiş performans ölçütlerine göre hedef ve gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerini açıklayan faaliyet raporunu hazırlar.*

Faaliyet raporu mart ayı toplantısında vali veya genel sekreter tarafından meclise sunulur. Raporun bir örneği İçişleri Bakanlığına gönderilir ve kamuoyuna da açıklanır..."

5018 sayılı Kanunun 41, 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 39'uncu maddeleri ve Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin 4 ve 11/3'üncü maddeleri hükümleri uyarınca yapılan çalışmalara devam edilmelidir.

40- İl Genel Meclisi tarafından belediye ve mücavir alan sınırları dışında kalan yerler ile ilgili olarak 05.02.2014 tarih ve 59 sayılı karar ile Ayancık, Erfelek, Gerze ve Türkeli İlçelerinde bazı yerleri içkili yer bölgesi olarak tespit ettiği incelenmiştir.

10.08.2005 tarih ve 25902 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan ve 2005/9207 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 29'uncu maddesinin;

"*...İçkili yer bölgesi, mülkî idare amirinin genel güvenlik ve asayiş durumu hakkındaki görüşü doğrultusunda belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde belediye meclisi, bu sınırlar dışında il genel meclisi tarafından tespit edilir...*"

hükmü ile 31'inci maddesinin;

"...Tespit edilen içkili yer bölgesi, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde belediye meclisi, bu sınırlar dışında il genel meclisi tarafından karar şeklinde tutanağa geçirilir ve karara adres bilgilerinin bulunduğu tasdiklenmiş ölçekli kroki eklenir..."

Hükmü uyarınca işlem tesis edilmesine devam edilmelidir.

B- İl Encümeni İle İlgili İş ve İşlemler :

41- İl Encümeni toplantı ve alınan karar sayıları aşağıda belirtilmiştir.

Yıllar	Toplam Karar Sayısı	Toplantı Sayısı
2012 (teftiş tarihi)	373	49
2013	401	45
2014	370	39
2015	498	43
2016	545	44
2017	577	46
2018	479	45
2019	351	42
2020 (teftiş tarihi)	283	28

Teftişe tabi dönemde İl Encümeninin, Vali tarafından hazırlanan gündem doğrultusunda düzenli olarak toplandığı, gündemde konu olmamasından dolayı toplantı yapılmadığı durumlarda gündemde görüşülecek konu olmadığından dolayı toplantı yapılmadığına dair tutanak tutulduğu ve tutanağın Genel Sekreter, Yazı İşleri Müdürü tarafından imzalandığı, teftişe tabi dönemde alınan tüm kararların oybirliği ile alındığı, encümene havale edilen konuların genel olarak süresi içinde görüşüldüğü, kararlarının Sinop İl Özel İdaresinin http://www.sinopozelidare.gov.tr resmi internet sitesinde yayınlandığı incelenmiştir.

Uygulamanın aynı titizlikle devamı sağlanmalıdır.

42- İl Encümeninin, 09.01.2013 tarihinde hangi gün ve saatte toplanacağına Vali tarafından alınan karar verildiği, bu tarihten sonra toplantı zamanı ile ilgili herhangi bir karar alınmadığı,

09.01.2013 tarih ve 267 sayılı yazı ile ile haftanın her çarşamba günü saat 14.00'da toplanılmasına karar verildiği anlaşılmıştır.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun "*Encümen toplantısı*" başlıklı 27'nci maddesinin; *"...Encümen, haftada en az bir defa olmak üzere önceden belirlenen gün ve saatte toplanır. Başkan acil durumlarda encümeni toplantıya çağırabilir..."* hükmüne göre uygulamanın devamı sağlanmalıdır.

43- 22.07.2020 gün ve 219 sayılı Encümen Kararının incelenmesinde; 2886 sayılı kanuna göre 10 yıl süreli kiralama ihalesine çıkıldığı ancak katılım olmadığı için ihalenin iptal edilmesine şeklinde karar alındığı,

08.07.2020 gün ve 197 sayılı Encümen Kararının incelenmesinde; 2886 sayılı kanuna göre 5 yıl süreli kiralama ihalesine çıkıldığı ancak katılım olmadığı için ihalenin iptal edilmesine şeklinde karar alındığı incelenmiştir.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunun meclisin görevlerini sayan 10'uncu maddesinde;

"... f) Taşınmaz mal alımına, satımına, trampa edilmesine, tahsisine, tahsis şeklinin değiştirilmesine veya tahsisli bir taşınmazın akar haline getirilmesine izin; üç yıldan fazla

kiralanmasına ve süresi yirmibeş yılı geçmemek kaydıyla bunlar üzerinde sınırlı aynî hak tesisine karar vermek.... " hükmüne göre ve

5302 sayılı Kanunun İl Encümeninin görev ve yetkileri başlıklı 26 ncı maddesinde;

"...

g) Taşınmaz mal satımına, trampa edilmesine ve tahsisine ilişkin kararları uygulamak, süresi üç yılı geçmemek üzere kiralanmasına karar vermek.

... " hükmüne göre 3 yıla kadar olan kiralamaların İl Encümenince, 3 yıldan fazla olan kiralamaların ise İl Genel Meclisi kararı ile olması gerekmektedir.

Bu nedenle, Kanun tarafından belirtilen görev ve yetkilerin dışına çıkılmaması ve Encümenin görevli olmadığı hususlarda karar verilmemesi sağlanmalıdır.

GAYRİMENKULLERİN İDARESİ :

44- İl Özel İdaresine ait Maliye Hazinesi ve Kastamonu Orman bölge Müdürlüğü tarafından kullanıma verilenler dahil toplam (285) adet gayrimenkul bulunduğu,

Bunlardan; (74) adedinin Hizmet Binası, (17) adedinin İdari Bina, (9) adedinin Lojman,(2) adedinin Konak, (2) adedinin Devlet Konukevi, (34) adedinin Sosyal ve Kültürel Amaçlı Bina ve Arsa,(60) adedinin Eğitim Amaçlı Okul ve Arsa, (1) adedinin Sağlık Hizmetleri Bina ve Arsa, (1) adedinin Yurt ve Pansiyon, (2) adedinin Spor sahası, (29) adedinin Muhtelif Tarla ve Arsa,(1) adedinin bahçe, (18) adedinin Yol, (2) adedinin Su Kuyusu, (28) adedinin Gölet, (4) adedinin ise Mezarlık Yeri olarak kullanıldığı incelenmiştir.

45- İl Özel İdaresine ait taşınmazlardan (70) adedinin diğer kurum ve kuruluşlara tahsis edildiği, bunlardan (54) adedin Eğitim ve Öğretim kurumlarına, (4) adedinin Belediye Başkalığına, (1) adedinin Adliye'ye, (4) adedinin Engelsiz Yaşam Merkezine, (3) adedinin Köylere Hizmet Götürme Birliğine, (1) adedinin Türk Kızılayına, (2) adedinin İl Genel Meclis Başkanlığına,(1) adedinin Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğüne tahsis edildiği incelenmiştir.

Talep olması halinde, 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 10. maddesinin (f) bendi; "*Taşınmaz mal alımına, satımına, trampa edilmesine, tahsisine, tahsis şeklinin değiştirilmesine veya tahsisli bir taşınmazın akar haline getirilmesine izin; üç yıldan fazla kiralanmasına ve süresi yirmibeş yılı geçmemek kaydıyla bunlar üzerinde sınırlı aynî hak tesisine karar vermek.*" İl Genel Meclisinin görev ve yetkileri arasında sayılmış, yine aynı Kanunun Diğer Kuruluşlarla İlişkiler Başlıklı 64. maddesi (d) fıkrasında; "*Kendilerine ait taşınmaz malları, asli görev ve hizmetlerinde kullanılmak ve süresi yirmibeş yılı geçmemek üzere diğer kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis edebilir. Bu taşınmazların, tahsis amacı dışında kullanılması durumunda, tahsis işlemi iptal edilir. Tahsis süresi sonunda, aynı esaslara göre yeniden tahsis mümkündür. Bu taşınmazlar aynı kuruluşlara kiraya da verilebilir.*" hükmü uyarınca işlem tesis edilmesi sağlanmalıdır.

46- İl Özel İdaresine ait toplam (36) adet lojman bulunduğu, bunlardan (1)'inin boş bulunduğu, dolu lojmanlardan (6) adedinin görev tahsisli, (8) adedinin şartlı tahsisli, (2) adedinin hizmet tahsisli, (19) adedinin sıra tahsisli olduğu, 16.09.2020 tarihi itibariyle (5) adet lojmanda oturanların oturma süreleri sona ermiş olduğu, bu kişilere kamu konutundan çıkmaları hususunda çeşitli tarihlerde yazı gönderildiği ancak bunlarla ilgili başkaca işlem yapılmadığı incelenmiştir.

İl Özel İdaresine ait lojmanların tahsislerinin, 2946 sayılı Kamu Konutları Kanunu ve 23.09.1984 tarih ve 18524 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Konutları Yönetmeliğinin

"Kamu Konutlarının Tahsis Usul ve Esasları" başlıklı Üçüncü Bölümüne göre yapılması, oturma süreleri sona ermiş olanlar ile ilgili olarak mevzuat gereği işlemlerin bir an önce yapılması sağlanmalıdır.

47- Mülkiyeti Sinop İl Özel İdaresine ait Ankara İli, Çankaya İlçesi, Tınaztepe Mahallesinde yer alan 551 m^2 yüzölçümlü arsa üzerine Sivas İl Özel İdaresince yükseköğrenim yurt binası yapılması konusunda Sivas Valiliğince hazırlanan protokolün İl Encümeninin 07.03.2006 tarih ve 70 sayılı kararı ile uygun bulunarak her iki Valiliğin imzasıyla yürürlüğe girdiği ve Sivas İl Özel İdaresince yurt binası yapım işlemlerine başlanılmış, ancak 3 yıl süreli olarak protokolün 07.03.2009 tarihinde dolmasına karşılık binanın inşaat işleri bitirilemeyip, işletmeye geçemediği ve protokol şartlarına uygun hareket edilmediği belirlendiğinden protokolün hükümsüz hale gelmesi üzerine İl Genel Meclisinin 06.09.2010 tarih ve 479 sayılı kararı gereğince yeni bir protokol yapılmasının kararlaştırıldığı, Yurt binasının son durumu ve değeri hakkında piyasada araştırma yapmak üzere görevlendirilen İl Özel İdaresi elemanlarınca 17.04.2012 tarihinde yapılan inceleme sonrasında, söz konusu yurt bina inşaatının 11 kat ve çatı arası bölmesi ile yapımının tamamlandığı, kullanıma hazır hale geldiği ve yaklaşık aylık kira bedelinin 32.680,00 -TL olduğunun raporlarında belirtildiği,

İl Genel Meclisinin 07.08.2012 tarihli ve 366 sayılı kararı ile yurt binasının 5 yıl süreli olarak Sivas İl Özel İdaresine kiraya verilmesinin uygun görülmediği ve İl Genel Meclisinin almış olduğu bu kararın Sivas İl Özel İdaresinin anılan binayı öğrenci yurdu olarak kullanmak üzere kiralama talebinde bulunmuş olması, sözkonusu binanın daha fazla atıl kalmaması ve bir an önce hizmete girebilmesi için yeniden görüşülmek ve kiralama konusu tekrar değerlendirilmek üzere Vali tarafından Meclise geri gönderildiği,

Sivas İl Özel İdaresinin 15.08.2012 tarih ve 13970 sayılı yazısı ile *"Sinop İl Özel İdaresinin yetkili kurullarınca konunun değerlendirilerek 2886 Sayılı Devlet İhale Kanununa göre yıllık 60.000,00-TL'den Sivas İl Özel İdaresine kiralanması konusunda gereğinin yapılması"*nın istendiği,Sinop İl Özel İdaresi tarafından Sivas İl Özel İdaresine gönderilen 29.08.2013 tarih ve 10032 sayılı yazı ile *"binanın yıllık kira ücretinin Sivas İl Özel İdaresince 60.000,00-TL olduğu belirtilmiş ise de İdarelerimizce ortak oluşturulacak tespit komisyonu marifetiyle kira ücretinin tespit edilmesi ve imzalanacak kira sözleşmesinde tespit edilen kira ücretinin esas alınması"* şeklinde belirtildiği,

Sinop İl Özel İdaresi İl Genel Meclisinin 07.12.2012 tarih ve 498 sayılı kararında; *"Yurt binasının (satın alma opsiyonu saklı kalmak kaydı ile) Sivas İl Özel İdaresine yurt binası olarak kullanılmak üzere işletmeciliğini 5 yıl süreliğine kiraya verilmesi ve elde edilecek gelirin eğitim faaliyetlerinde kullanılmak üzere Sinop il Özel İdaresi Genel Sekreteri Orhan Alpay'a yetki verilmesine,"* karar verildiği,

Sivas İl Özel İdaresi İl Genel Meclisinin 07.02.2013 tarih ve 21 sayılı kararında; *"İki kurum arasındaki protokol ile yükseköğrenim yurt binasının yapıldığı, yurt binasının 2012-2013 eğitim öğretim döneminde öğrenci alınmasının planlandığı, daha önce kurumlar arası yapılan görüşmelerde söz konusu yurdun kiralanmasına ve yurt binasının tamamının Sivas İl Özel İdaresince kullanılması mutabakatına varıldığı, bu çerçevede Sivas İl Özel İdaresi ve Sinop İl Özel İdaresi arasında yapılacak protokol ve kira sözleşmesi için Genel Sekretere yetki verilmesine"* şeklinde karar verdiği,Sivas İl Özel İdaresinin 11.10.2013 tarih ve 17530 sayılı yazısı ile *"...yurt binasına 2013-2014 eğitim öğretim döneminde öğrenci alınması planlandığı ve bu nedenle söz konusu öğrenci yurdu binasındaki İdaremize ait kullanım hissesinin İdarelerine kiralanması"* nın istendiği,

Sinop İl Özel İdaresi İnsan Kaynakları Müdürlüğünün 27.11.2013 tarih ve 13712 sayılı Genel Sekreterliğe yazdığı yazı ile; *"...mülkiyeti idaremize ait Ankara İli Çankaya İlçesi*

Tınaztepe Mevkiinde yer alan 551,00 m2 yüzölçümlü arsa üzerinde bulunan yurt binasının kiralama işlemine esas olmak üzere muhammen bedel tespit araştırması için komisyon oluşturulmasının" istendiği,

Sinop İl Özel İdaresi tarafından 08.12.2016 tarih ve 13887 sayılı yazı ile Kredi ve Yurtlar Kurumu İl Müdürlüğüne; *"Kurumlarına ait öğrenci yurdu yıllık kira bedelinin İdaremize bildirilmesi"* istendiği, gelen cevabi yazıda; *"Kurumlarının Çankaya ilçesi sınırları içerisinde 110 yatak kapasiteli kiralanmış yurt binası olmamakla birlikte bu bölgede bulunan kiralanmış yurtların adresi ve yıllık kira bedellerinin"* yazı ekinde gönderildiği,

Son olarak İl Genel Meclisinin 03.08.2019 tarih ve 342 sayılı kararı ile gerekli yazışmaların yapılması, geriye dönük 5 yıllık ecrimisil yatırıldıktan sonra yurt binasını işletmek istiyorlar ise derhal ile kira sözleşmesi yapılması, kira sözleşmesi imzalanmaması halinde tahliye işlemlerinin gerçekleştirilmesi için Genel Sekretere yetki verildiği,

Sinop İl Özel İdaresince, Ankara Tüm Emlakçılar Meslek Odası İktisadi İşletmesinden arsanın ve yurt binasının satış bedelinin ve kira bedelinin tespiti talep edildiği, İktisadi İşletmeden gelen 04.12.2019 tarihli raporda 2014 yılı arsa rayiç aylık kira bedeli 6.450,00 TL, 2015 yılı 7.000,00 TL, 2016 yılı 7.600,00 TL, 2017 yılı 8.500,00 TL, 2018 yılı 10.300,00 TL, 2019 yılı 11.500,00 TL olarak belirlendiği,

Sivas Kültür ve Sosyal Yardım Derneği'ne yazılan 06.03.2020 tarih ve 2889 sayılı ihtarname ile geriye dönük 5 yıllık ecrimisil bedeli olan 644.665,85 TL'nin İdaremiz hesabına ödenmesi ile ileriye dönük kira sözleşmesi imzalanması konusunda ivedilikle İdaremize başvurulması gerektiği bildirildiği, aynı ihtarnamenin bilgi amacıyla Sivas İl Özel İdaresine de gönderildiği,

Sivas Kültür ve Sosyal Yardım Derneği'nin ihtarnameye cevabında; *"Derneklerinin Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuş, ticari kazanç amacı gütmeyen, kamu yararı için çalışmakta olan bir dernek olduğu, derneğin tek amacının ihtiyaç sahibi öğrencilere yer sağlamak olduğu, amacına uygun olarak faaliyet gösterdiklerini, Sivas İl Özel İdaresi ile aralarında düzenlenen protokol uyarınca yurt inşaatının taraflarınca yapıldığını, işletmesinin 40 yıl süre ile taraflarına verildiğini, haksız işgalci olarak değerlendirilemeyeceklerini, bu nedenle ecrimisil bedelini ödemelerinin mümkün olmadığını"* belirtildiği,

Sivas İl Özel İdaresi tarafından gönderilen 01.04.2020 tarih ve 4302 sayılı cevabi yazıda; *"07.03.2006 tarihli protokol kapsamında Özel Sivas Kız Öğrenci Yurdu inşaatına başlanılması için yapı ruhsatı alınması aşamasında 5 katlı olarak planlanan kat yüksekliğinin kot farkı nedeniyle artması neticesinde proje tadilatı yapılarak 10 kata çıkarıldığı, bu nedenle belirlenen sürede inşaatın tamamlanamadığı, gönderilen ihtarnamede her ne kadar protokolün hükümsüz kaldığı belirtilmişse de 23.01.2014 tarih ve 920 sayılı yazı ekindeki 17.01.2014 tarih ve 674 sayılı Valilik makamı Oluru ile yurt binası için Belediyeden alınacak ruhsat ve yapı kullanım izin belgesi işlemlerinin Sinop İl Özel İdaresi adına yürütülmek üzere Sivas İl Özel İdaresine yetki verildiği, bu nedenle imzalanan protokolün geçerliliğinin devam ettiği, yurt binasının herhangi bir maddi gelir beklentisiyle yapılmadığı, protokolün ikinci sayfasında Sinop İl Özel İdaresi adına yurt kapasitesinin %30'u oranında yüksek öğrenim öğrencileri için kontenjan ayrılacağının belirtildiği, bu kontenjan hakkının saklı bulunduğu, her zaman kullanılabileceği, dolayısıyla karşılıklı olarak anlaşılıp arsa üzerine yapılan yurt binasından dolayı sanki hiç izin alınmadan habersizce yurt binası yapılıp gelir elde edilmiş gibi işlem yapılarak bedel tespiti yapıldığı, bu durumun protokolde yeri olmayıp yukarıdaki belirtilen nedenlerden dolayı ecrimisil talebimizin uygun mütalaa edilmediği, 07.03.2006 tarihinde imzalanan protokol gereği konunun tekrar değerlendirilerek çözüme kavuşturulması gerektiği"* nin bildirildiği incelenmiştir.

Son olarak Sivas İl Genel Meclisinin kiralamaya ilişkin meclis kararları ile kira tespitine ilişkin yazışmalar da eklenerek Sivas İl Özel İdaresine ihtarname hazırlandığı ancak gönderilmediği anlaşılmıştır.

Bir önceki Teftiş Raporunda; *"Söz konusu yurt binasının İl özel İdaresine gelir getirecek şekilde ve sürüncemede bırakılmadan değerlendirilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir."* denilmesine rağmen sorunun çözüme kavuşturulamadığı,

Yukarıda ayrıntılı olarak anlatılan yer ile ilgili olarak bir an önce Sivas İl Özel İdaresiyle yazışmaların yapılması ve sorunun çözüme kavuşturulmasının gerektiği, aksi takdirde ilgililerin idari, mali ve cezai sorumluluğunun olacağı unutulmamalıdır.

48- İl Özel İdaresine ait ilçeler dahil (140) adet işyerinin bulunduğu, bunlardan (68) adedinde kiracı bulunduğu, Özel İdareye ait Özakman İşhanı ve Özel İdare Eski İşhanı'nın Meydan Projesi kapsamında yıkılması planlandığından burada bulunan işyerleri için kira ihalesine çıkılmadığı ifade edilmiş ve incelenmiştir.

49- Sinop İl Özel İdaresince 12.10.2012-27.08.2020 döneminde 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 45'inci maddesine göre (16) adet kiralama ihalesi yapıldığı, satış işlemi yapılmadığı tespit edilmiş olup, Müfettişliğimiz nezaretinde Milli Emlak Müdürlüğünde görevli Milli Emlak Uzmanı Serap YERLİ ve V.H.K.İ. Muhammet BAYRAM tarafından (16) adet kiralama ihalesinin incelenmesi neticesinde aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

50-Sinop Merkez Özakman İşhanın da bulunan 1,2,4,5,6,11,13,14,101, 102,103,104,105,106,110 ve 111 numaralı işyerlerinin kiralaması ile ilgili olarak; açıklık ve rekabetin sağlandığı, ihaleye katılma şartlarına dikkat edildiği, şartname düzenlendiği, ihale komisyonlarının yasanın 14'üncü maddesine uygun olarak toplandığı, ihale onaylarının yasanın 31'inci maddesine göre en geç 15 iş günü içerisinde alındığı incelenmiştir.

51- İhale dosyalarının hiçbirinde ihaleye katılan isteklilerin ihaleden yasaklı olup olmadığına dair herhangi bir araştırma yapıldığına ilişkin belge bulunmadığı, ihale öncesi şartnamelerin ihaleye katılanlara imzalattırılmadığı, ayrıca birden fazla isteklinin katıldığı Açık Arttırma Usulü ile yapılan ihalelerde isteklilerin teklif ettikleri bedelleri kabul ettiklerine ve ihaleden çekilenlerin de çekildiklerine dair imzalarının yer aldığı ihale arttırma tutanaklarının bulunmadığı ancak bu bilgilerin İl Encümen Kararında açıkça yazıldığı belirlenmiştir.

İl Özel İdaresine ait Merkez İlçesi Meydankapı Mahallesinde bulunan Özakman İşhanı 1. katındaki 103 no.lu işyerinin 16.01.2019 tarihli kiralama ihalesinde ihale arttırma tutanağının bulunmaması, arttırma tutanağında yer alması gereken bilgilerin 16.01.2019 tarihli İl Encümen Kararında yazılması örnektir.

2886 sayılı Kanunun *"İdarelerce İhalelere Katılmaktan Geçici Yasaklama"* başlıklı 84. maddesinde ; *"83 üncü maddede belirtilen fiil veya davranışlarda bulundukları anlaşılanlar, bu fiil ve davranışlar ihale safhasında vaki olmuşsa idarelerce o ihaleye iştirak ettirilmeyecekleri gibi fiil veya davranışlarının özelliğine göre ihaleyi yapan bakanlık veya ilgili bakanlık tarafından, haklarında bir yıla kadar bütün ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verilir. Kararı veren idareler, bu kararı, Resmi Gazete'de ilan ettirirler. Bu kararlar ilgililerin müteahhitlik siciline de işlenir.* ***İhalelere katılmaktan yasaklananlar, yasaklı oldukları süre içinde diğer idarelerce yapılacak ihalelere de müteahhit veya müşteri sıfatıyla katılamazlar."*** hükmü ile,

47. maddesinde; *"İlanda belirtilen ihale saati gelince, komisyon başkanı, isteklilerin belgelerini ve geçici teminat verip vermemiş olduklarını inceleyerek, kimlerin ihaleye katılabileceğini bildirir. Katılamayacakların belge ve teminatlarının geri verilmesi*

kararlaştırılır. Bu işlemler, istekliler önünde, bir tutanakla tespit edilir. Tutanaktan sonra, ihaleye giremeyecekler ihale yerinden çıkartılır. ***Diğer istekliler, önce şartnameyi imzaya ve daha sonra, sıra ile tekliflerini belirtmeye çağrılır. Yapılacak teklifler ihaleye ait artırma ve eksiltme kağıdına yazılır ve teklif sahipleri tarafından imzalanır. İlk teklifler bu suretle tespit edildikten sonra, komisyon başkanı, posta ile yapılmış teklifler varsa okutarak bu tekliflerin de ihaleye ait artırma ve eksiltme kağıdına yazılmasını sağlar. Bundan sonra istekliler sıra ile tekliflerde bulunmaya devam ederler. İhaleden çekilen isteklilerin bu durumları ihaleye ait artırma ve eksiltme kağıdına yazılır ve imzaları alınır. İlgilinin imzadan çekinmesi halinde durum ayrıca belirtilir."*** hükmü mevcuttur.

Yukarıda belirtilen madde hükümleri gereğince bundan sonra yapılacak ihalelerde ihaleye katılacak isteklilerin ihalelerden yasaklı olup olmadıklarının araştırılarak buna ilişkin belge ile ihale arttırma tutanaklarının dosyalarında bulundurulması, dosyalarında mevcut kira şartnamelerinin tek tek ihaleye katılanlara imzalattırılması sağlanmalıdır.

52-2886 sayılı Kanunun *"Müteahhit veya Müşterinin Ölümü"* başlıklı 67. maddesinde; *"Müteahhit veya müşterinin ölümü halinde, yapılmış olan işler tasfiye edilerek kesin teminatı ve varsa sair alacakları varislerine verilir. Ancak, idare varislerden istekli olanlara, ölüm tarihinden itibaren 30 gün içinde kesin teminat verilmesi şartıyla sözleşmeyi devredebilir."* hükmü mevcuttur. İl Özel İdaresince Atatürk Caddesi Özakman İşhanı Zemin Kat No:11 adresinde kiracı olarak bulunan İbrahim DOLU' nun vefatından sonra eşi Zekiye DOLU tarafından kiralama talebinde bulunulmuş olup devir ile adı geçen kişiye kiralama yapıldığı, Ancak devralan kiracının eski kiracı olan eşinin 29.09.2013 tarihinde vefat ettiği bu nedenle en geç 29.10.2013 tarihine kadar kesin teminat yatırılarak sözleşme imzalanması gerekmesine rağmen 13.11.2013 tarihinde sözleşme imzalandığı dolayısıyla kanunda yazılı 1 aylık sürenin geçirildiği tespit edilmiştir.

Buna göre; bundan sonra yapılacak ihalelerde kanunda yazılı sürelere uyulması hususunda dikkatli olunması gerekmektedir.

53- Bazı ihale dosyalarında bedele esas teşkil eden piyasa fiyat araştırmalarına ilişkin herhangi bir belge bulunmadığı bedellerin üç kişilik komisyon üyesinin imzası ile hazırlanan Muhammen Bedel Tespit Tutanağı ile belirlendiği tespit edilmiştir.

Atatürk Caddesi Özakman İşhanın da bulunan 16.01.2019 tarihli kiralama ihalesi yapılan 5 numaralı dairenin kiralama dosyası örnektir.

2886 sayılı Kanunun *"Tahmin edilen bedelin tespiti"* başlıklı 9. maddesinde; *"Tahmin edilen bedel, idarelerce tespit edilir veya ettirilir. İşin özelliğine göre gerektiğinde bu bedel veya bu bedelin hesabında kullanılacak fiyatlar belediye, ticaret odası, sanayi odası, borsa gibi kuruluşlardan veya bilirkişilerden soruşturulur. Tahmin edilen bedel, bunun dayanaklarının da eklendiği bir hesap tutanağında gösterilir ve asıl evrak arasında saklanır. Bu bedel gerektiğinde ihale komisyonlarınca tahkik ettirilir."* hükmü mevcuttur. Buna göre ilgili madde gereği ihalelerde bedel tespitine esas piyasa fiyat araştırmalarının yapılması ve buna ilişkin belgelerin dosyalarında muhafaza edilmesi sağlanmalıdır.

54-Bazı ihale dosyalarında gazete ilanlarının yer almadığı tespit edilmiştir.

Özakman İşhanı'nın 1. katında bulunan 5 numaralı dairenin 16.01.2019 tarihli kiralama ihalesi ve 13 numaralı dairenin 31.07.2019 tarihli kiralama ihalesi örnektir.

2886 sayılı Kanunun *"İhalenin İlanı"* başlıklı 17. maddesinde; *"İhale konusu olan işler aşağıdaki esas ve usullere göre isteklilere ilan yoluyla duyurulur: 1. İhalenin yapılacağı yerdeki ilanlar: a) Günlük gazete çıkan yerlerde ihaleler, ihalenin yapılacağı yerde çıkan*

gazetelerde en az bir gün aralıkla yayınlanmak suretiyle iki defa duyurulur. Gazete ile yapılacak ilk ilan ile ihale günü arası 10 günden, son ilan ile ihale günü arası 5 günden az olamaz. b) Günlük gazete çıkmayan yerlerdeki ihalelerde ilan, bu fıkranın (a) bendindeki süreler içinde ilgili idare ile hükümet ve belediye binalarının ilan tahtalarına asılacak yazılar ve belediye yayın araçları ile yapılır. Bu işlemler bir tutanakla belgelenir. Bu yerlerde en çok 7 gün aralıklarla gazete çıkıyorsa ayrıca gazete ile bir defa ilan yapılır." hükmü yer almaktadır. Bundan sonra yapılacak ihalelerde yukarıda belirtilen maddeye uygun bir şekilde ilan yapılması sağlanmalıdır.

İMAR UYGULAMALARI :

55- 2012-2020 yılları arasında; 4 adet 1/5000 ölçekli nazım imar planı ve 1/1000 ölçekli uygulama imar planı değişikliği ile 4 adet 1/1000 ölçekli uygulama imar planı değişikliğinin onaylandığı, İncelemeye konu planlama alanları Sinop-Kastamonu-Çankırı Planlama Bölgesi 1/100000 ölçekli Çevre Düzeni Planı kapsamında kaldığı, 1/100000 ölçekli Çevre Düzeni Planının 2008 yılında onaylanarak yürürlüğe girdiği, ayrıca 1/25.000 Ölçekli Sinop Merkez İlçe Planlama Alt Bölgesi Çevre Düzeni Planının 03.05.2012 tarihinde onaylanarak yürürlüğe girdiği incelenmiştir.

Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliği madde 26/1 *"İmar planı değişikliği; plan ana kararlarını, sürekliliğini, bütünlüğünü, sosyal ve teknik altyapı dengesini bozmayacak nitelikte, kamu yararı amaçlı, teknik ve nesnel gerekçelere dayanılarak yapılır."* şeklinde tanımlandığından bundan böylede bu tanıma uygun hareket edilerek ve zorunluluk olmadıkça plan değişikliğine gidilmemesi sağlanmalıdır.

56- Sinop İl Özel İdaresinin 12.10.2012-04.09.2020 tarihleri arasındaki dönem, Sinop Valiliğinin görevlendirme oluru ile 2020 yılı yaz teftişi kapsamında İl Özel İdaresi teftişinde Müfettişliğimize yardımcı olmak amacıyla görevlendirilen Çevre Şehircilik İl Müdürlüğünden Şube Müdür V. Resai AKTAŞ, Harita Mühendisi Merve ALTINTEPE ve Mimar Öznur Akyol BAYRAK ile birlikte **İmar Planı Değişiklikleri, Hali Hazır Haritalar, İfraz-Tevhid, Kaçak Yapılar, Yapı Ruhsatları ve Köy Yerleşik Alanlarının** örnekleme yöntemiyle yapılan incelemeler sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

A-İmar Planı ve İmar Planı Tadilatları :

57-Sinop İli Dikmen İlçesi Karaağaç Köyü 700 numaralı parselde kayıtlı taşınmaz üzerinde yapılan 1/5000 ölçekli nazım imar planı ve 1/1000 ölçekli uygulama imar planı değişikliği,

-Sinop İli Durağan İlçesi Çerçiler Köyü 131 ada 29 numaralı parselde kayıtlı taşınmaz üzerinde yapılan 1/5000 ölçekli nazım imar planı ve 1/1000 ölçekli uygulama imar planı değişikliği,

-Sinop İli Merkez İlçesi Abalı Köyü 130 ada 320, 321 ve 322 numaralı parsellerde kayıtlı taşınmazlar üzerinde yapılan 1/5000 ölçekli nazım imar planı ve 1/1000 ölçekli uygulama imar planı değişikliği,

-Sinop İli Merkez İlçesi Taşmanlı Köyü 101 ada 37 numaralı parselde (eski 1958 parsel) kayıtlı taşınmaz üzerinde yapılan 1/1000 ölçekli uygulama imar planı değişikliği,

-Sinop İli Merkez İlçesi Abalı Köyü 151, 152 ve 410 numaralı parsellerde kayıtlı taşınmazlar üzerinde yapılan 1/1000 ölçekli uygulama imar planı değişikliği dosyaları üzerinde yapılan incelemelerde; 3194 sayılı İmar Kanunu, Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliği ve üst ölçekli planlara uygunluğu kapsamında, dosyasında yer alan "plan, plan değişikliği, plan notları, plan raporu, onaya ilişkin karar, askı tutanakları ve jeolojik-jeoteknik veya mikro

bölgeleme etütleri" evrakları üzerinde usul, şekil ve üst ölçekli planlara uygunluğu yönünden mevzuata aykırılık bulunmadığı kanaatine varılmıştır.

İmar planı değişiklikleri iş ve işlemlerinde, 3194 sayılı İmar Kanununa, Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliğine ve Üst Ölçekli Planlara uygunluğuna dikkat edilmesine devam edilmelidir.

B-Hali Hazır Haritalar:

58-Teftiş tarihi itibariyle Sinop İl Özel İdaresi tarafından 115 adet halihazır haritanın onaylandığı, örnekleme usulüyle yaklaşık % 20 oranına tekabül edecek şekilde 21 adet dosyanın incelemeye tabi tutulduğu anlaşılmış olup, Halihazır Harita Dosyalarının 3194 sayılı İmar Kanunu ve Büyük Ölçekli Harita ve Harita Bilgileri Üretim Yönetmeliği çerçevesinde yapılan incelemeleri neticesinde aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

İncelenen dosyaların listesi aşağıya belirtilmiştir.

Tarih	Adres
23.09.2013	Dikmen İlçesi Karaağaç Köyü 525 Parsel
17.12.2013	Merkez İlçe Demirci Köyü 928 Parsel
17.02.2014	Merkz İlçeKabalı Köyü 1441 Parsel
18.08.2014	Boyabat İlçesi Karacavira Köyü 1160 Parsel
16.12.2015	Dikmen İlçesi Karaağaç Köyü 483,484,485,487 Parsel
30.12.2015	Erfelek İlçesiİncirpınar Köyü Rüzgar Enerji Santrali
30.06.2016	Merkez İlçe Sarıkum Yaban Hayatı Kurtarma ve Rehabilitasyon Merkezi
05.12.2016	Dikmen İlçesi Karaağaç Köyü 7 Parsel
05.12.2016	Merkez İlçe Dibekli Köyü 1626 ve 2221 Parsel
09.08.2017	Merkez İlçe Abalı Köyü 540,541,542,543,544 Parsel
29.09.2017	Erfelek Yeniçam Köy Yerleşik Alanı Genişletilmesi
29.11.2017	Erfelek İlçesi Hasandere Köyü 1380 Parsel
30.11.2017	Boyabat İlçesi Ilıca Köyü Katılımcı Arazi Toplulaştırma Projesi
09.03.2018	Merkez İlçe Lala Köyü 101 Ada 11 ve 13 Parsel
17.10.2018	Merkez İlçe Dibekli Köyü 172 Ada 57 Parsel
17.10.2018	Merkez İlçe Kabalı Köyü 150 Ada 41, 45, 78, 83, 87 Parsel
25.02.2019	Boyabat İlçesi Kuzveren Köyü
05.04.2019	Merkez İlçe Abalı Köyü 128 Ada 10 Prsel ve 130 Ada 15 Parsel
26.07.2019	Gerze İlçesi Yaykıl Köyü 121 Ada 21 ve 56 Parsel
10.01.2020	Merkez İlçe Dibekli Köyü 112 Ada 6 ve 7 Parsel
29.05.2020	Dikmen İlçesi Karacaağaç Köyü 170 ada 23 ve 30 Parsel

3194 sayılı İmar Kanununun 7. maddesinde *"Halihazır harita ve imar planlarının yapılmasında aşağıda belirtilen hususlara uyulur.*

a) Halihazır haritası bulunmayan yerleşim yerlerinin halihazır haritaları belediyeler veya valiliklerce yapılır veya yaptırılır. Bu haritaların tasdik mercii belediyeler ve valilikler olup tasdikli bir nüshası Bakanlığa, diğer bir nüshası da ilgili tapu dairesine gönderilir.

b) Son nüfus sayımında, nüfusu 10.000'i aşan yerleşmelerin imar planlarının yaptırılmaları mecburidir. Son nüfus sayımında nüfus 10.000'i aşmayan yerleşmelerde, imar planı yapılmasının gerekli olup olmadığına belediye meclisi karar verir. Mevcut imar planları yürürlüktedir.

c) Mevcut planların yerleşmiş nüfusa yetersiz olması durumunda veya yeni yerleşme alanlarının acilen kullanmaya açılmasını temin için; belediyeler veya valiliklerce yapılacak (...) (2) imar planlarına veya imar planı olmayan yerlerde Bakanlıkça hazırlanacak yönetmelik esaslarına göre uygulama yapılır. Haritaların alınmasına veya imar planlarının tatbikatına memur edilen vazifeliler, vazifelerini yaparlarken 2613 sayılı Kadastro ve Tapu Tahriri Kanununun 7 nci maddesindeki selahiyeti haizdirler." denilmektedir.

Bu kapsamda yapılan inceleme neticesinde; işlem dosyalarında başvuru talep dilekçelerinin bulunduğu, başvuruların süresi içerisinde cevaplandırıldığı, halihazır paftaları Büyük Ölçekli Harita ve Harita Bilgileri Üretim Yönetmeliği'ne uygun olarak hazırlanarak onaylandığı, yapılan halihazır haritalarının 3194 sayılı İmar Kanununun 7. maddesine ve Büyük Ölçekli Harita ve Harita Bilgileri Üretim Yönetmeliği'ne uygun olarak onaylandığı kanaatine varılmıştır.

59-Ancak, 3194 Sayılı İmar Kanunu'nun ve 7. maddesinin (a) bendinde tasdikli haritaların bir nüshası Bakanlığa, diğer bir nüshası da ilgili tapu dairesine gönderilir denilmiş olmasına rağmen, halihazır haritaların onayına müteakip ilgili kurumlara gönderilmediği tespit edilmiştir.

Hali Hazır Haritalar ile ilgili iş ve işlemlerde, 3194 sayılı İmar Kanununun 7. maddesine ve Büyük Ölçekli Harita ve Harita Bilgileri Üretim Yönetmeliği'ne uygun olarak onaylanan haritaların ilgili kurumlara gönderilmesi sağlanmalıdır.

C-İfraz ve Tevhid İşlemleri:

60-Teftiş tarihi itibariyle Sinop İl Özel İdaresi tarafından 1044 adet İfraz-Tevhid vs. işlemi yapıldığı, örnekleme usulüyle yaklaşık %15 oranına tekabül edecek şekilde seçme yapılarak 155 adet dosya incelemeye tabi tutulmuş, kadastro değişiklik işlemi (ifraz, tevhid vs.) dosyalarının 3194 sayılı İmar Kanunu , Planlı Alanlar Yönetmeliği ve Plansız Alanlar Yönetmeliği çerçevesinde yapılan incelemeleri neticesinde aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

İncelenen dosyaların listesi aşağıya belirtilmiştir.

Tarih	İlçe	Köy	Ada	Parsel	Yapılan İşlem	Açıklamalar
12.09.2012	Merkez	Abalı		115	İfraz	
12.09.2012	Merkez	Çiftlik	103	11	İfraz	
26.09.2012	Gerze	Başsökü	125	23-24	Tevhid	
07.11.2012	Merkez	Dibekli		607-608-609	Tevhid/İfraz	
31.10.2012	Türkeli	Kayabaşı	112	36	İfraz	
21.11.2012	Ayancık	Çaylıoğlu	149	16	İfraz	
19.12.2012	Ayancık	Otmanlı	113	53	İfraz	
02.01.2013	Merkez	Sinecan		256	Yola terk	
06.02.2013	Türkeli	Taşgüney	113	5	İfraz	
30.01.2013	Erfelek	İncirpınarı	130	25	İfraz	
08.05.2013	Saraydüzü	Cumakayalı		550-551	Tevhid/İfraz	
13.03.2013	Erfelek	Mescitdüzü	130	4-20	Tevhid/İfraz	
26.06.2013	Erfelek	Hacılar	134	1-5	İrtifak hakkı	
31.07.2013	Ayancık	Sökü çayırı	106	7	İfraz	
14.08.2013	Merkez	Abalı		146-165-166	Tevhid/İfraz	
11.09.2013	Türkeli	Yeşiloba	115	2	İfraz	

18.09.2013	Merkez	Dibekli		1104	İfraz	
18.09.2013	Boyabat	Çaybaşı	106	50	İfraz	
02.10.2013	Merkez	Avdan		412	İfraz	
28.08.2013	Türkeli	Akçabük	134	8	İfraz	
09.10.2013	Türkeli	Taçahmet	110	24	İfraz	
20.11.2013	Gerze	Çırnık		227	İfraz	
27.11.2013	Dikmen	Üçpınar	160	3	İfraz	
20.11.2013	Merkez	Abalı		30	İfraz	
27.11.2013	Türkeli	Gencek		71-72	Tevhid/İfraz	
04.12.2013	Ayancık	Bahçeli	106	4	Tevhid/İfraz	06.09.13 te gelen dilekçe 03.12.13 te encümene gönderildi.
04.12.2013	Ayancık	Doğanlı	111	2	İfraz	
18.12.2013	Türkeli	Kayabaşı	137	22	İfraz	
11.12.2013	Ayancık	Karapınar	162	4	İfraz	
12.03.2014	Merkez	Tıngıroğlu	129	3	İfraz	
30.04.2014	Merkez	Çiftlik	127	1	İfraz	
28.05.2014	Merkez	Sarıkum	123	3	İfraz	
04.06.2014	Ayancık	Gürpınar	114	2	İfraz	
18.06.2014	Merkez	Erikli		620	İfraz	
16.07.2014	Erfelek	Hacılar	118	2	İfraz	
06.08.2014	Boyabat	Çeşnigir	110	50	İfraz	
17.09.2014	Ayancık	Doğanlı	137	6	İfraz	
24.09.2014	Saraydüzü	Çorman		1574	İfraz	
26.11.2014	Dikmen	Karaağaç		233	İfraz	
03.12.2014	Türkeli	Düzler	176	6-7	Tevhid/İfraz	
17.12.2014	Ayancık	Doğanlı	167	18-19	Tevhid/İfraz	
17.12.2014	Gerze	Mahmuttırı		789	İfraz	
28.01.2015	Boyabat	Dodurga	109	74	İfraz	
28.01.2015	Merkez	Abalı		430	Parselasyon	
11.03.2015	Gerze	Yamacık		1745	Tevhid/İfraz	01.12.14'te gelen dilekçe 10.03.15'te encümene gönderildi.
27.05.2015	Boyabat	Çukurhan	264	9-10	İrtifak hakkı	
22.04.2015	Erfelek	Yeniçam	109	85	İfraz	
27.05.2015	Ayancık	Gürsökü	128	53.54.55	Tevhid/İfraz	
10.06.2015	Ayancık	Karapınar	189	1-30	İrtifak hakkı	
10.06.2015	Merkez	Kılıçlı	116	37	İfraz	
24.06.2015	Türkeli	Taşgüney	142	8	İfraz	
01.07.2015	Merkez	Dibekli		1043	Tevhid/İfraz	
26.08.2015	Merkez	Dibekli		1024	İfraz	01.07.2015'te gelen dilekçe 26.08.2015'te encümene gönderildi.
02.09.2015	Ayancık	Erdemli	108	68	İfraz	
09.09.2015	Ayancık	Aşağıköy	116	1	İfraz	
25.11.2015	Gerze	Boyalı		46	İfraz	

20.01.2016	Ayancık	Tarakcı	136	9	İfraz	
27.01.2016	Merkez	Kabalı	123	4--5	Tevhid	
02.03.2016	Gerze	Çalboğaz		66	parselasyon	
16.03.2016	Merkez	Sarıkum	106	4	İfraz	
23.03.2016	Merkez	Hacıoğlu	103	27	İfraz	
04.05.2016	Erfelek	Ahmetmuhip dranaz	101	285-289	Tevhid	
15.06.2016	Gerze	Abdaloğlu		417	İfraz	
03.08.2016	Durağan	Çerçiler	109	15-16	Tevhid/İfraz	
10.08.2016	Ayancık	Yeşilyurt	112	7	İfraz	
17.08.2016	Merkez	Abalı	126	72	İfraz	
17.08.2016	Merkez	Abalı	126	39	İfraz	
10.08.2016	Gerze	Acısu		113	İfraz	
24.08.2016	Türkeli	Taşgüney	142	15-16-17-18	Tevhid/İfraz	
28.09.2016	Erfelek	İncirpınarı	131	2	İfraz	
12.10.2016	Erfelek	Tekke	117	2	İfraz	
12.10.2016	Erfelek	Salı	101	123	İfraz	
28.12.2016	Saraydüzü	Cumakayalı		96	İfraz	
20.01.2016	Ayancık	Tarakcı	136	9	İfraz	
27.01.2016	Merkez	Kabalı	123	4-5	Tevhid	
02.03.2016	Gerze	Çalboğaz		66	Parselasyon	
16.03.2016	Merkez	Sarıkum	106	4	İfraz	
23.03.2016	Merkez	Hacıoğlu	103	27	İfraz	
04.05.2016	Erfelek	Ahmetmuhip dranaz	101	285-289	Tevhid	
15.06.2016	Gerze	Abdaloğlu		417	İfraz	
03.08.2016	Durağan	Çerçiler	109	15-16	Tevhid/İfraz	
10.08.2016	Ayancık	Yeşilyurt	112	7	İfraz	
17.08.2016	Merkez	Abalı	126	72	İfraz	
17.08.2016	Merkez	Abalı	126	39	İfraz	
10.08.2016	Gerze	Acısu		113	İfraz	
24.08.2016	Türkeli	Taşgüney	142	15-16-17-18	Tevhid/İfraz	
28.09.2016	Erfelek	İncirpınarı	131	2	İfraz	
12.10.2016	Erfelek	Tekke	117	2	İfraz	
12.10.2016	Erfelek	Salı	101	123	İfraz	
28.12.2016	Saraydüzü	Cumakayalı		96	İfraz	
04.01.2017	Erfelek	Başaran	127	7	İfraz	
04.01.2017	Erfelek	Tekke	133	46	İfraz	
04.01.2017	Merkez	Ahmetyeri	101	2	İfraz	
01.02.2017	Merkez	Tangaloğlu		964	İfraz	
08.02.2017	Erfelek	Yeniçam	108	43	İfraz	
08.02.2017	Erfelek	İncirpınarı	108	7	İfraz	29.12.16'da gelen dilekçe 13.02.17'de encümene gönderildi.
08.02.2017	Ayancık	Kaldırayak	194	103	İfraz	
15.02.2017	Erfelek	İncirpınarı	123	1	İfraz	
15.02.2017	Ayancık	Gölköy	110	22	İfraz	

08.03.2017	Erfelek	Hasandere		1353-1356	Tevhid/İfraz	
15.03.2017	Türkeli	Düzler	167	2 ve 3	Tevhid	
22.02.2017	Gerze	Sazak	2	439 -442	Tevhid/İfraz	24.11.2016'da gelen dilekçe 17.02.2017'de encümene gönderildi.
15.03.2017	Erfelek	Yeniçam	121	7 ve 8	Parselasyon	
29.03.2017	Dikmen	Kadı	222	12	İfraz	
31.05.2017	Durağan	Yemişen	122	15	İfraz	
31.05.2017	Merkez	Osmaniye	162	81	İfraz	
07.06.2017	Boyabat	Emiroğlu	131	5	İfraz	
19.07.2017	Gerze	Hacıselli	156	6	İfraz	
02.08.2017	Merkez	Karapınar		1822-1823	Tevhid	
20.09.2017	Erfelek	Değirmencili	110	7	İfraz	
20.09.2017	Gerze	Çakallı	149	8	İfraz	
25.10.2017	Erfelek	Sarıboğa	108	2	İfraz	
25.10.2017	Erfelek	Sarıboğa	115	50	İfraz	
25.10.2017	Türkeli	Düzköy	121	27	Tevhid/İfraz	
15.11.2017	Merkez	Yalı		1153	İfraz	
20.12.2017	Merkez	Osmaniye	172	2	İfraz	
20.12.2017	Boyabat	Erkeç		193	İfraz	
04.01.2017	Erfelek	Başaran	127	7	İfraz	
04.01.2017	Erfelek	Tekke	133	46	İfraz	
04.01.2017	Merkez	Ahmetyeri	101	2	İfraz	
01.02.2017	Merkez	Tangaloğlu		964	İfraz	
10.01.2018	Erfelek	Şerefiye	134	4	İfraz	
10.01.2018	Merkez	Demirci	151	17	Yola terk	
17.01.2018	Erfelek	İncirpınarı	130	86	İfraz	
28.02.2018	Merkez	Çiftlik	103	10	İfraz	
21.03.2018	Merkez	Demirci	151	3	İfraz	
11.04.2018	Boyabat	Bağlıca		15186-1590	Tevhid	
30.05.2018	Erfelek	Karacaköy	120	116	İfraz	
06.06.2018	Merkez	Dibekli		1935	İfraz	
18.04.2018	Durağan	Olucak	182	43	İfraz	
27.06.2018	Saraydüzü	Zaim	136	17-18	Tevhid	
11.07.2018	Merkez	Çiftlik	105	5-18	Tevhid/İfraz	
15.08.2018	Gerze	Boyalıca		727	İfraz	
15.08.2018	Gerze	Boyalıca		801	İfraz	
15.08.2018	Merkez	Sinecan	135	1	İfraz	
12.09.2018	Türkeli	Gencek		382	İfraz	
12.09.2018	Türkeli	Gencek		340	Tevhid/İfraz	
05.09.2018	Gerze	Kahramaneli	132	24	İfraz	
17.10.2018	Gerze	Boyalıca		37	İfraz	
17.10.2018	Türkeli	Kuz	125	23	İfraz	
24.10.2018	Merkez	Tangaloğlu		749	İfraz	
07.11.2018	Merkez	Dibekli		1723	İfraz	
26.12.2018	Boyabat	Tırnalı	130	3	İfraz	

26.12.2018	Merkez	Abalı	130	318-319-320-321-322	Parselasyon	
16.01.2019	Merkez	Dibekli	129	2	İfraz	
30.01.2019	Merkez	Sarıkum	123	1	İfraz	
30.01.2019	Merkez	Sinecan	128	1-2	Tevhid/İfraz	
27.02.2019	Merkez	Dibekli		2009	İfraz	
15.05.2019	Gerze	Kahramaneli	132	24	İfraz	
15.05.2019	Boyabat	Karamusalı	101	616	İfraz	
12.06.2019	Merkez	Abalı	153	22-23-24	Tevhid/İfraz	
26.06.2019	Gerze	Sazak		1931	İfraz	
03.07.2019	Gerze	Türkmenlioğlu	104	57	İfraz	
11.09.2019	Erfelek	Balıfakı	123	17	İfraz	
25.09.2019	Erfelek	Dere	181	38	İfraz	
25.09.2019	Erfelek	Tekke	133	30	İfraz	
31.07.2019	Boyabat	Çukurhan	265	3	İfraz	
18.12.2019	Ayancık	Kayabaşı	111	149	İfraz	07.10.2019'da gelen dilekçe 18.12.2019'da encümene gönderildi.
04.12.2019	Merkez	Fidanlık	120	8-9	Tevhid/İfraz	
04.12.2019	Gerze	Karlı		138	İfraz	01.10.2019'da gelen dilekçe 02.12.2019'da encümene gönderildi
08.01.2020	Erfelek	Hasandere	104	149	İfraz	
08.01.2020	Gerze	Akkıraç		381	İfraz	
08.01.2010	Merkez	Tangaloğlu	103	35	İfraz	
08.01.2020 12.02.2020 26.02.2020	Merkez	Dibekli		1847-1848	Parselasyon	
12.02.2020	Erfelek	İncirpınarı	145	5	İfraz	26.12.2019'da gelen dilekçe 11.02.2020'de encümene gönderildi.
05.02.2020	Gerze	Belören	133	53	İfraz	19.12.2019'da gelen dilekçe 05.02.2020'de encümene gönderildi.
12.02.2020	Merkez	Kılıçlı	104	1	İfraz	
19.02.2020	Durağan	Uzunöz	235	17	İfraz	
19.02.2020	Ayancık	Söküçayırı	101	34	İfraz	
11.03.2020	Boyabat	Cemalettin	195	12--13	Tevhid	
18.03.2020	Boyabat	Çukurhan	117	321	İfraz	
27.05.2020	Erfelek	Tekke	116	2	İfraz	
24.06.2020	Ayancık	Aygördü	132	8-9	Tevhid/İfraz	
22.07.2020	Ayancık	Dolay	147	2	İfraz	
22.07.2020	Merkez	Kabalı	105	54	İfraz	

3194 sayılı İmar Kanununun 15. maddesinde; (Değişik fıkra:4/7/2019-7181/8 md.) "*İmar planı bulunan alanlarda, uygulama imar planına uygun olarak öncelikle parselasyon planının yapılması esastır. (Değişik fıkra:4/7/2019-7181/8 md.) İmar planı bulunan alanlarda, ifraz ve tevhit işlemleri, parselasyon planı tescil edilmiş alanlarda yapılabilir. (Ek fıkra:4/7/2019-7181/8 md.) Parselasyon planı tescil edilmiş yerlerde yapılacak ifraz veya tevhidin imar planlarına ve imar mevzuatına uygun olması şarttır. (Ek fıkra:4/7/2019-7181/8 md.) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununda belirtilen merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin yetkisi içindeki kamu yatırımlarında veya kamu mülkiyetine ait alanlarda, parselasyon planının tatbiki mümkün olmayan meskûn alanlar ile koruma amaçlı imar planı bulunan alanlarda ve büyük bir kısmı uygulama imar planına uygun şekilde oluşan imar adalarının geri kalan kısımlarında bu maddenin birinci ve ikinci fıkralarında yer alan hükümlerde belirtilen şartlar aranmaz. (Ek fıkra:4/7/2019-7181/8 md.) Mevcut hâliyle yapılaşmaya elverişli olmayan imar parsellerinde; maliklerden birinin talebi üzerine veya doğrudan, parsel maliklerine kendi aralarında anlaşmaları için yapacağı tebliğden itibaren üç ay içerisinde maliklerce anlaşma sağlanamaması hâlinde, resen tevhit ve fiilî duruma göre ifraz yoluyla işlem yapmaya ilgili idare yetkilidir. İmar planlarında parsel cepheleri tayin edilmeyen yerlerde yapılacak ifrazların, asgari cephe genişlikleri ve büyüklükleri yönetmelikte belirtilen esaslara göre tespit edilir. İmar planı dışında kalan alanlarda yönetmeliklerinde tayin edilecek miktarlardan küçük ifrazlara izin verilmez.*" hükmü,

Plansız Alanlar İmar Yönetmeliğinin 15.maddesinde; (Değişik madde ve başlığı:RG-2/9/1999-23804) "*İfraz suretiyle elde edilecek parsellerin tapu kadastro veya tapulama haritasında bulunan ve kamu eline geçmiş bir yola cephesinin bulunması şarttır. Parselden terk suretiyle yol oluşturulamaz. Çıkmaz sokaklarda cephesi olan parseller ifraz edilemez. İfraz suretiyle çıkmaz sokak oluşturulamaz.*", **44.maddesinde;** (Değişik:RG-2/9/1999-23804) "*İfraz suretiyle elde edilecek parsellerin tapu kadastro veya tapulama haritasında bulunan ve kamu eline geçmiş bir yola cephesinin bulunması şarttır. Parselden terk suretiyle yol oluşturulamaz. Çıkmaz sokaklara cephesi olan parseller ifraz edilemez. İfraz suretiyle çıkmaz sokak oluşturulamaz.*", **45.maddesinde;** (Değişik:RG-2/9/1999-23804) "*Köy ve mezraların yerleşik alanlarında ve civarında yapılacak ifraz işlemlerinde parsel genişlikleri (15.00) m.den, parsel derinlikleri de (20.00) m.den az olamaz. İfraz suretiyle en fazla beş adet parsel elde edilir, ifraz suretiyle elde edilen parsellerde ikinci kere ifraz yapılamaz.*", **62.maddesinde**; (Değişik:RG-2/9/1999-23804) "*Üst ölçek planı bulunmayan iskan dışı alanlarda yapılacak ifrazlardan sonra elde edilecek her parsel (5000) m2 den küçük olamaz. Bu parsellerin tapu kadastro veya tapulama haritasında bulunan kamu eline geçmiş bir yola, yapılan ifrazdan sonra en az (25.00) m. cephesi bulunması zorunludur. Parselden terk suretiyle yol oluşturulamaz. Yeni yerleşme alanı oluşturma amaçlı ifraz işlemi yapılamaz.*" hükümleri bulunmaktadır.

Bu kapsamda; İfraz, tevhid vs. gibi işlemlerin parsel maliklerinin talebi doğrultusunda yapıldığı, ifraz edilen parsellerin mevzuatta belirtilen ifraz şartlarına uygun olarak yapıldığı, işlem dosyalarının il encümeni kararı alınmak üzere encümene gönderildiği, İl Encümeni Kararına müteakip, işlem sonucu oluşan yeni parsellerin kadastro kontrolü ve tescil işlemlerinin yapılması maksadıyla ilgili Kadastro Müdürlüğüne gönderildiği ve sonucundan da başvuru sahibine bilgi verildiği,

Yapılan ifraz tevhid vs. işlemlerinde, Belediye ve Mücavir Alan Sınırları Dışında İmar Planı bulunan alanlarda, yürürlükte bulunan İmar planı-plan notları ve Planlı Alanlar İmar

Yönetmeliği hükümlerine göre işlem tesis edildiği, planı bulunmayan alanlarda ise Plansız Alanlar İmar Yönetmeliği hükümlerine uygun olarak işlem tesis edildiği kanaatine varılmıştır.

61-Bununla birlikte, incelenmiş olan işlem dosyalarının bazılarında yukarıdaki listede açıklamalar hanesinde belirtildiği üzere başvuru tarihleri ile işlemin sonuçlandırılması aşamasında gecikmeler olduğu (Ayancık İlçesi, Bahçeli Köyü 106 ada, 4 parselin ifrazı başvuru tarihi 06.09.2013 olmasına rağmen encümene 03.12.2013 tarihinde gönderildiği, Gerze İlçesi Yamacık Köyü 1745 parselin ifrazı başvuru tarihi 01.12.2014 olmasına rağmen encümene 10.03.2015 tarihinde gönderildiği, Gerze İlçesi Sazak Köyü 2 ada, 39-42 parsellerin tevhit/ifrazı başvuru tarihi 24.11.2016 olmasına rağmen encümene 17.02.2017 tarihinde gönderildiği, Erfelek İlçesi İncirpınarı Köyü 145 ada, 5 nolu parselin ifrazı başvuru tarihi 26.12.2019 olmasına rağmen, encümene 11.02.2020 tarihinde gönderildiği vb.) tespit edilmiştir.

İfraz ve Tevhid ile ilgili iş ve işlemlerde, 3194 sayılı İmar Kanununun 15. maddesine ve Planlı-Plansız Alanlar İmar Yönetmeliğine uygun olarak işlem tesis edilmesi ve başvuru tarihleri ile işlemin sonuçlandırılması aşamasında gecikme olmaması sağlanmalıdır.

D-Kaçak veya Ruhsata Aykırı Yapılaşmalar :

62-Teftiş tarihi itibariyle, Sinop İl Özel İdaresi İmar ve Kentsel İyileştirme Müdürlüğünce 2012 yılında (10) adet (08.10.2012-31.12.2012), 2013 yılında (61) adet, 2014 yılında (96) adet, 2015 yılında (102) adet, 2016 yılında (129) adet, 2017 yılında (106) adet, 2018 yılında (175) adet, 2019 yılında (96) adet, 2020 yılında (30) adet olmak üzere toplamda (805) adet kaçak ve ruhsata aykırı yapı tespit edildiği, işleme alınmış toplam dosyanın incelenmesinin uzun zaman alacağı ve daha fazla teknik personel gerektireceğinden hareketle inceleme dönemine ait işlem dosyaları ilçelere ve yıllara dağılımı yapılarak örnekleme usulüyle yaklaşık % 10 oranına tekabül edecek şekilde toplam (80) adet dosya 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 32'nci ve 42'nci maddeleri gereğince incelemeye tabi tutulmuş aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

Yıllar itibariyle incelemeye tabi tutulan dosyalar;

- 2012 yılından; Hüsamettin Kiraz (Karagüney/Durağan), İsmail Altınkök (Abdaloğlu/Gerze), Celal Kabakcı (Demirci/Merkez), Murat Göksel (Topağaç/Ayancık), İsmail Dülgar (Ardıç/Boyabat) olmak üzere 5 adet,

- 2013 yılından; İlyas Dibek (Cumakayalı/Saraydüzü), Mehmet Ersoy (Cumakayalı/Saraydüzü), Dursun Gültekin (Kızılcalı/Gerze), Erhan Yaman (Hacıoğlu/Ayancık), Şahin Akın (Çırnık/Gerze), Bayram Duru (Kirençukuru/Merkez), Ünzüle Hamarat (Ilıca/Boyabat), Hasan Kurt (Sazkışla/Türkeli), Muzaffer Yeşil (Meydan/Erfelek) ve Karsusan A.Ş. (Karaağaç/Dikmen) olmak üzere 10 adet,

- 2014 yılından; Cevdet Sönmez (Ayaz/Türkeli), Hamit Samsa (Tepeköy/Saraydüzü), Niyazi Örnek (Pazarcık/Ayancık), Mevlüt Bölük (Türkmen/Gerze), İlyas Bozkurt (Gökçeağaçsakızı/Boyabat), Salim Öztürk (Balıfakı/Erfelek), Satılmış Sönmez (Sarıağaççayı/Boyabat), Fethi İnan (Koçak/Boyabat), Sedat Köksal (Topağaç/Ayancık) ve Ahmet Akça (Esengazili/Boyabat) olmak üzere 10 adet,

- 2015 yılından; Hikmet Yılmaz (Yazıcı/Türkeli), Ramazan Gökgöz (Sarımsak/Gerze), Satılmış Dağlı (Şıhlar/Boyabat), Satılmış Demir (Gürsökü/Ayancık), Cemal Kaymaz (İnesökü/Erfelek), Hamide Uzunoğlu (Karacaköy/Erfelek), Emine Ateş (Çalpınar/Saraydüzü), Selim Baykan (Binerli/Boyabat), Kazım Budak (Pirefendideresi/Boyabat) ve Davut Yayla (Olukbaşı/Durağan) olmak üzere 10 adet,

- 2016 yılından; Rahmi Baş (Demirci/Merkez), Uygun Gölgeci (Şeyhli/Gerze), Ayşe Özarslan (Cumaköy/Saraydüzü), Mahmut Korkmaz (İsaoğlu/Boyabat), Şerafettin Sağol (Kabalı/Merkez), Hikmet Çelik (Hamidiye/Erfelek), Saniye Etyemez (Yeşilyurt/Boyabat), Rafet Sarısoy (Turhan/Türkeli), Mevlüt Şafak (Yukarıakpınar/Saraydüzü) ve Cemil Çetinkaya (Akören/Ayancık) olmak üzere 10 adet,

- 2017 yılından; Fatma Pulluk (Demirci/Merkez), Yurdel Karayel (Kılıçlı/Merkez), Birol Özkaya (Tarakçı/Ayancık), Miyeser Dursun (Kavaklı/Durağan), Satılmış Çalışkan (Hanoğlu/Saraydüzü), Özcan Kılıç (Maruf/Boyabat), Mehmet Gül (Çalpınar/Saraydüzü), Ali Özçelik (Yusuflu/Türkeli), Hikmet Çolak (Akçasöğüt/Erfelek) ve Emel Güzel (İmamlı/Boyabat) olmak üzere 10 adet,

- 2018 yılından; Kemal Yılmaz (Kuzköy/Türkeli), Yusuf Karadeniz (Kuşçular/Türkeli), İlyas Çoraklı (Korucuk/Saraydüzü), Köy Tüzel Kişiliği (Yukarıçekmez/Dikmen), Alaattin Yeni (Dibekli/Merkez), Kamuran Örs (Balıfakı/Erfelek), Emine Yıldız (Hüseyinbey/Ayancık), Ali Yavaş (Bağlıca/Boyabat), Recep Karakurt (Avlağısökü/Erfelek) ve Bekir Apaydın (Paşalıoğlu/Boyabat) olmak üzere 10 adet,

- 2019 yılından; Erol Çilesiz (Abalı/Merkez), Mehmet Zal (Abalı/Merkez), Durmuş Altay (Yeniçam/Erfelek), Ahmet Hızarcı (Çalpınar/Saraydüzü), Bahadır Demir (Direkli/Türkeli), Yaşar Gürleyen (Karakestane/Ayancık), Şerife Pekcan (Karamusalı/Boyabat), Halil Öztürk (Başsökü/Gerze), Hüseyin Kocabıyık (Çerçiler/Durağan) ve Ayhan Özbek (Çiftlik/Merkez) olmak üzere 10 adet,

- 2020 yılından; Sadettin Ay (Eymir/Merkez), Cihan Ekici (Kabalı/Merkez), Raci Cabbaroğlu (Melikşah/Merkez), Mustafa Sönmez (Taypaklı/Merkez) ve Murat Çaçaran (Kılıçlı/Merkez) olmak üzere 5 adet dosya olmak üzere toplam 80 dosya incelenmiştir.

63-Kaçak veya ruhsata aykırı yapılara ilişkin işlem dosyalarının tamamında, idareye gelmiş olan şikayet dilekçeleri veya Kaymakamlıklardan gelmiş olan şikayet yazılarına istinaden, şikayete konu yapı mahallinde tespit yapılarak yapı tatil tutanağı düzenlendiği, idari para cezalarının uygulandığı, yıkım kararlarının alındığı ve yapı sahibine tebliğ edildiği, ancak dosya içerisinde yapıların yıkıldığına dair herhangi bir bilgi ve belge bulunmadığı tespit edilmiştir.

Yıkım işleminin gerçekleştirilememesi ile ilgili olarak, İmar ve Kentsel İyileştirme Müdürlüğü tarafından Mali Yılı Bütçe Tekliflerinde tespit edilen kaçak veya ruhsata aykırı yapıların yıkılması maksadıyla bütçeden ödenek istenildiği, inceleme tarihi içerisinde (Ağustos 2020) bütçeden ödenek ayrılmadığı, 2021 Mali Yılı Bütçe Teklifleri kapsamında 07.08.2020 tarih ve E.8043 sayılı yazı eki formda İş Makinesi kiralama gideri olarak 5.250.000,00 TL ödenek istenildiği görülmüştür.

Kaçak veya Ruhsata Aykırı Yapılaşmalarla ilgili olarak:

3194 sayılı İmar Kanununun *"Ruhsatsız veya ruhsat ve eklerine aykırı olarak başlanan yapılar"* başlıklı 32'nci maddesinin ve İmar Kanununun *"İdari Müeyyideler"* başlıklı 42'nci maddesinin amir hükümleri ile 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunun *"Encümenin görev ve yetkileri"* başlıklı 26/e maddesinin; ***"...Kanunlarda öngörülen cezaları vermek..."*** hükmü doğrultusunda il encümeni tarafından gerekli idari yaptırım kararlarının alınması ve Kanunun 30/h maddesinin; ***"...İl genel meclisi ve encümen kararlarını uygulamak..."*** hükmü gereğince de il encümeni tarafından kaçak veya ruhsata aykırı yapılarla ilgili olarak alınan kararlarının Vali tarafından yerine getirilmesi, ayrıca imar mevzuatı gereğince yerine getirilmesi gereken yükümlülüklerin hassasiyetle takip edilmesi sağlanmalı aksi durumun ilgililerin sorumluluğunu doğuracağı unutulmamalıdır.

64-Bazı dosyalarda şikayet tarihi ile işlem tarihi arasında yaklaşık bir yıllık süre bulunduğu tespit edilmiştir.

Ramazan GÖKGÖZ'e ait kaçak yapıya ilişkin işlem dosyasında Gerze Kaymakamlığının 18.04.2014 tarihli ihbar yazısına istinaden mühürleme işleminin 08.04.2015 tarihinde yapılması,

Yurdal KARAYEL'e ait kaçak yapıya ilişkin işlem dosyasında 18.04.2016 tarihli ihbar dilekçesine istinaden mühürleme işleminin 12.05.2017 tarihinde yapılması,

Emine YILDIZ'a ait kaçak yapıya ilişkin işlem dosyasında Ayancık Kaymakamlığının 02.06.2017 tarihli yazısına istinaden mühürleme işleminin 24.09.2018 tarihinde yapılması,

Ahmet HIZARCI'ya ait kaçak yapıya ilişkin işlem dosyasında Saraydüzü Kaymakamlığının 22.03.2018 tarihli yazısına istinaden mühürleme işleminin 19.04.2019 tarihinde yapılması örnektir.

Konuya ilişkin olarak, Sinop İl Özel İdaresi İmar ve Kentsel İyileştirme Müdürlüğünün 28.01.2020 tarihli ve E.1318 sayılı yazıları ile 3194 sayılı İmar Kanununun ilgili hükümlerine aykırı izinsiz yapılaşmalara zamanında müdahale edilmesi maksadıyla, Sinop İl Merkezinde İl Özel İdaresince, İlçelerde ise İlçe Özel İdarelerce Yapı Tatil Zaptı düzenlenerek durdurma yetkisi verildiği anlaşılmaktadır.

Kaçak veya ruhsata aykırı yapının ihbar tarihi ile mühürleme tarihi arasındaki süre zarfında inşaatların bitirilebileceği değerlendirildiğinde (yapı tatil tutanaklarında açıklama olarak "yapı tamamlanmış ve kullanılıyor" ibaresi bulunmaktadır.) kaçak ve ruhsata aykırı yapılar ile ilgili olarak şikayet dilekçelerinin/yazılarının idareye intikalinden sonra İl Özel İdaresince makul süreler içerisinde gerekli işlemin tesis edilmesi sağlanmalıdır.

65- Bazı dosyalarda, yapı tatil tutanağı düzenlenmiş yapılarda yapı tatil zaptının yapı yerine asıldığı, ayrıca yapı sahibi ile muhtarın imzasının bulunmadığı, tutanaklarda resmi yazı ile köy muhtarlığına da gönderilmek suretiyle tebliğ edildiği, Ayrıca bazı dosyalarda mühürleme işlemini yapıldığı, tebliğ tarihi ile yıkım kararının alındığı İl Encümen Kararları arasında mevzuatta belirtilen sürenin (3194 sayılı İmar Kanunu'nun 32'nci maddesinde belirtilen *"...en çok bir aylık içinde..."*) aşıldığı tespit edilmiştir.

Ramazan GÖKGÖZ'e ait işlem dosyasında mühürleme işleminin 08.04.2015 tarihinde yapılmış olmasına rağmen, 04.10.2016 tarih ve 11032 sayılı yazı ile yıkım kararı alınması için encümene gönderilmesi,

Davut YAYLA'ya ait işlem dosyasında mühürleme işleminin 26.11.2015 tarihinde yapılmış olmasına rağmen, 08.03.2016 tarih ve 2404 sayılı yazı ile yıkım kararı alınması için encümene gönderilmesi,

Birol ÖZKAYA'ya ait işlem dosyasında mühürleme işlemi 26.07.2017 tarihinde yapılmış olmasına rağmen, 19.12.2017 tarih ve 13916 sayılı yazı ile yıkım kararı alınması için encümene gönderilmesi örnektir.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun 32'nci maddesinde; *"...Durdurma, yapı tatil zaptının yapı yerine asılmasıyla yapı sahibine tebliğ edilmiş sayılır.... Bu tarihten itibaren en çok bir ay içinde yapı sahibi, yapısını ruhsata uygun hale getirerek veya ruhsat alarak, belediyeden veya valilikten mühürün kaldırılmasını ister... Aksi takdirde, ruhsat iptal edilir, ruhsata aykırı veya ruhsatsız yapılan bina, belediye encümeni veya il idare kurulu kararını müteakip, belediye veya valilikçe yıktırılır ve masrafı yapı sahibinden tahsil edilir..."* hükmüne göre işlem tesis edilmesi sağlanmalıdır.

66- Bazı dosyalarda, Yapı Kayıt Belgesinin mevzuata uygun olarak alınıp alınmadığının tetkiki yapılmadan kaçak yapı için hazırlanan Yapı Tatil Tutanağının ve Yıkım kararının iptal edildiği tespit edilmiştir.

2019 yılı dosyaları içerisinde bulunan Durmuş ALTAY'a ait dosyada, 05.03.2019 tarihinde mühürlenmiş olan yapının, 3194 sayılı İmar Kanunu'nun Geçici 16'ncı maddesi kapsamında Yapı Kayıt Belgesi aldığı gerekçesi ile 22.04.2019 tarihinde hazırlanmış olan tutanağa istinaden, kaçak yapı için düzenlenen Yapı Tatil Tutanağının iptal edilmesi,

2018 yılı dosyaları içerisinde bulunan Kamuran ÖRS'e ait dosyada mühürlenmiş olan yapıya ilişkin yıkım kararının, 3194 sayılı İmar Kanunu'nun Geçici 16'ncı maddesi kapsamında Yapı Kayıt Belgesi aldığı gerekçesi ile iptali teklifinin İmar ve Kentsel İyileştirme Müdürlüğünün 07.10.2019 tarih ve E.10250 sayılı yazısı ile encümene sunulması ve İl Encümeninin 09.10.2019 tarihli ve 258 sayılı kararı ile yıkım kararını iptal etmesi örnektir.

Yapı Kayıt Belgesi ibraz edilen yapılardan daha önceden mühürlenmiş olanlarının mühürleme tutanak veya yapıya ait fotoğraflarından 31.12.2017 tarihinde tamamlanmadığı tespiti yapılabilenlerin belgelerinin incelenmesi maksadıyla Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne bilgi ve belgeleri ile birlikte gönderilmesi ve inceleme sonucunda alınacak olan cevaba göre işlem tesis edilmesi sağlanmalıdır.

E-Köy Yerleşik Alan Tespit İşlemleri:

67-Teftiş tarihi itibariyle Sinop İl Özel İdaresi tarafından 400 adet Köy Yerleşik Alan Haritası onaylandığı, teftişe tabi dönemde işleme alınmış dosyaların incelenmesinin uzun zaman alacağı daha fazla teknik personel gerektireceğinden hareketle işlem dosyaları ilçelere ve yıllara dağılımı yapılarak örnekleme usulüyle yaklaşık % 20 oranına tekabül edecek şekilde seçme yapılarak (83) adet Köy Yerleşik Alanı işlem dosyası incelemeye tabi tutulmuş,

Köy ve Mezraların Yerleşik Alanı ve Civarının Tespiti dosyaları 3194 sayılı İmar Kanunu ve Plansız Alanlar Yönetmeliği çerçevesinde yapılan tetkikler neticesinde aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

İncelenen dosyaların listesi aşağıya belirtilmiştir.

Tarih	İlçe	Köy	Mahallesi
06.03.2013	Dikmen	Kerim	Ahmetoğlu
13.03.2013	Türkeli	Kuşçular	Kozökü
13.03.2013	Türkeli	Kuşçular	Gömez
13.03.2013	Türkeli	Kuşçular	Kaynarca
13.03.2013	Türkeli	Kuşçular	Yorgancıoğlu
13.03.2013	Türkeli	Kuşçular	Sökü
13.03.2013	Türkeli	Kuşçular	Güvendi
13.03.2013	Türkeli	Kuşçular	Merkez
13.03.2013	Merkez	Alasökü	Merkez
13.03.2013	Merkez	Alasökü	Çoroğlu
13.03.2013	Merkez	Alasökü	Kantaroğlu
13.03.2013	Merkez	Alasökü	Köseli
13.03.2013	Merkez	Alasökü	Molla
27.03.2013	Boyabat	Hacıahmetli	Karapürçek
27.03.2013	Boyabat	Hacıahmetli	Merkez
31.07.2013	Durağan	Erduası	Orta
01.08.2013	Durağan	Erduası	Büründcük

05.04.2014	Ayancık	Gölköy	Velet
12.08.2014	Durağan	Kuzuluk	Tandır
12.08.2014	Durağan	Kuzuluk	Çakşur
13.08.2014	Boyabat	Okçumehmetli	Merkez
03.12.2014	Erfelek	Tatlıca	Şevit
15.04.2015	Saraydüzü	Yukarı Arım	Merkez
12.08.2015	Türkeli	Yazıcı	Merkez
12.08.2015	Türkeli	Yazıcı	Karşı
12.08.2015	Türkeli	Yazıcı	Dayı
09.09.2015	Saraydüzü	Arım	Merkez
09.09.2015	Saraydüzü	Arım	Aşağı
21.06.2016	Dikmen	Kerim	Bozdaş
03.08.2016	Ayancık	Babaçay	Ayıp
03.08.2016	Ayancık	Babaçay	Kesecik
03.08.2016	Ayancık	Babaçay	Orta Harman
03.08.2016	Ayancık	Babaçay	Hatlı
03.08.2016	Merkez	Abalı	Alagöz
03.08.2016	Merkez	Abalı	Sırakaraağaç
03.08.2016	Merkez	Abalı	Taş
03.08.2016	Merkez	Abalı	Kurtkuyusu
03.08.2016	Dikmen	Yakuplu	Ahmetli
03.08.2016	Dikmen	Yakuplu	Karacık
03.08.2016	Dikmen	Yakuplu	Merkez
16.11.2016	Merkez	Çobanlar	Hatun
16.11.2016	Merkez	Çobanlar	Muhsinli
16.11.2016	Merkez	Çobanlar	Merkez
16.11.2016	Ayancık	Ünlüce	Yalı
16.11.2016	Ayancık	Ünlüce	Hulu
07.12.2016	Boyabat	Sarıyer	Perçincik
07.12.2016	Boyabat	Sarıyer	Merkez
07.12.2016	Boyabat	Sarıyer	Aşağı
04.01.2017	Durağan	Gökdoğan	Kabakçılar
01.03.2017	Durağan	Aşağıkaracaören	Akbel
26.04.2017	Erfelek	Soğucalı	Merkez
26.04.2017	Erfelek	Soğucalı	Ahatlı
23.08.2017	Saraydüzü	Asarcıkcamili	Merkez
13.09.2017	Türkeli	Gaziler	Merkez
13.09.2017	Türkeli	Gaziler	Eğrit
13.09.2017	Türkeli	Gaziler	Karşı
13.09.2017	Türkeli	Gaziler	Aşağıyazı
22.11.2017	Gerze	Tatlıcak	Kışla
22.11.2017	Gerze	Tatlıcak	Bağkıran
29.11.2017	Merkez	Kozcuğaz	Merkez
29.11.2017	Merkez	Kozcuğaz	Hamallar
29.11.2017	Merkez	Kozcuğaz	İslamoğlu
29.11.2017	Merkez	Kozcuğaz	Ömerbaşoğlu
29.11.2017	Merkez	Kozcuğaz	Sağır
29.11.2017	Merkez	Kozcuğaz	Sakça

10.01.2018	Durağan	Gökdoğan	Kabakçılar
14.02.2018	Merkez	Fıdanlık	Çobanlar
14.02.2018	Merkez	Akbaş	Yürekli
27.06.2018	Erfelek	Veysel	Merkez
27.06.2018	Erfelek	Gümüşsuyu	Merkez
27.06.2018	Erfelek	Değirmencili	Zincirlikuyu
27.06.2018	Erfelek	Değirmencili	Merkez
08.01.2018	Dikmen	Görümcek	Merkez
08.01.2018	Dikmen	Görümcek	Öte
13.02.2019	Dikmen	Şeyh Hüseyin	Köle
13.02.2019	Dikmen	Şeyh Hüseyin	Hıdırlı
13.02.2019	Dikmen	Şeyh Hüseyin	Ören
13.02.2019	Dikmen	Şeyh Hüseyin	Kuz(Merkez)
13.02.2019	Dikmen	Şeyh Hüseyin	Yortan
13.02.2019	Dikmen	Şeyh Hüseyin	Kadı
13.02.2019	Dikmen	Şeyh Hüseyin	Demirci
13.02.2019	Dikmen	Şeyh Hüseyin	Edilli
13.02.2019	Dikmen	Şeyh Hüseyin	Ömürlü

Köy ve Mezraların Yerleşik Alanı ve Civarının Tespiti taleplerinin bulunduğu, tespit işlemlerinin mevzuatta belirtildiği üzere oluşturulan komisyon marifetiyle tespit edildiği, hazırlana Köy Yerleşik Alan Haritalarında Köy Yerleşik Alan Sınırı ile Köy Yerleşik Alanı Civarı sınırlarının ayrı ayrı belirtildiği, komisyon üyeleri tarafından imzalanarak İl Encümeni kararı alınmak üzere encümene gönderildiği, Köy ve Mezraların Yerleşik Alanı ve Civarının Tespiti haritaları İl Encümeni Karlarına istinaden onaylandığı görülmüş olup, yapılan tespit işlemlerinin mevzuata uygun olduğu kanaatine varılmıştır.

3194 sayılı İmar Kanununun 27.maddesinin dördüncü fıkrası (Değişik cümle:14.02.2020-7221/8 md.) ve Plansız Alanlar İmar Yönetmeliği'nin Köy ve mezraların yerleşik alanı ve civarının tespiti başlıklı 43. maddesine göre iş ve işlemlerin yapılmasına devam olunmalıdır.

F-Yapı Ruhsatı ve Yapı Kullanma İzin Belgeleri:

68- Sinop İl Özel İdaresi İmar ve Kentsel İyileştirme Müdürlüğünce 10.12.2012-31.08.2020 dönemlerinde tanzim edilen Yapı Ruhsatı ve Yapı Kullanma İzin Belgelerine ilişkin veriler aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Yıllar	Yapı Ruhsatı (3194 Sayılı Kanun 21.Madde)	Yapı Kullanma İzni (3194 Sayılı Kanun 30.Madde)	Ruhsata Tabi Olmayan Yapı İzinleri (3194 Sayılı Kanun 27.Madde)	Fen ve Sağlık Kurallarına Uygunluk (3194 Sayılı Kanun 27.Madde)
2012	18	52	267	99
2013	33	11	234	58
2014	38	13	236	42
2015	32	11	250	37
2016	20	4	315	20
2017	34	6	357	66
2018	62	32	320	65
2019	49	24	302	41

2020 (ilk 6 ay)	13	7	94	33
Toplam	**299**	**160**	**2375**	**461**

Teftiş dönemine ait işlem dosyaları ilçelere ve yıllara dağılımı yapılarak örnekleme usulüyle seçilen toplam (40) adet yapı ruhsatı, (40) adet yapı kullanma izin belgesi, (80) adet ruhsata tabii olmayan yapı izin belgesi, (40) adet fen ve sanat kurallarına uygunluk belgesi, 3194 sayılı İmar Kanunu, Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği, Plansız Alanlar İmar Yönetmeliği kapsamında incelenmiş aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

-Yapı Ruhsatı işlem dosyaları ile ilgili olarak;

69-Yapı ruhsatı dosyalarının düzenli olduğu, yapı ruhsatı için yapı sahipleri veya kanuni vekillerince dilekçe ile müracaat edildiği, dosyasında tapu senedi (hisseli parsellerde parsel maliklerinin noter onaylı muvafakatname), mimari proje, statik proje, elektrik ve tesisat projeleri, zemin etüt raporları, imar durum belgeleri, resim ve hesapları, röperli veya yoksa ebatlı krokilerinin mevcut olduğu, yapı ruhsatı formlarının eksiksiz doldurulduğu, ruhsat eki projelerde idare onaylarının bulunduğu,

Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinin 57'nci maddesinin 20'nci fıkrasında yer alan "*İdare yapı ruhsatı düzenleme aşamasında her proje için, proje müelliflerinden, fenni mesullerden ve fen adamlarından, şantiye şefleri ile yapı müteahhitlerinden mevzuata aykırı uygulama sebebiyle süreli veya süresiz olarak mesleki faaliyet haklarının kısıtlı olmadığına ilişkin Ek-1 ve Ek-8'de yer alan sicil durum taahhütnamesini ister. Gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu tespit edilen mimar ve mühendislerin işlemleri tazmin ve hukuki sorumluluğu kendilerine ait olmak üzere iptal edilir ve bu kişiler hakkında suç duyurusunda bulunulur.*" hükmü gereği düzenlenen taahhütnamelerin mevcut olduğu incelenmiştir.

Ancak, yapı ruhsatı taleplerinin başvuru sahiplerinin müracaatlarından itibaren mevzuatta belirtilen (*Belediyeler veya valiliklerce ruhsat ve ekleri incelenerek eksik ve yanlış bulunmuyorsa müracaat tarihinden itibaren en geç otuz gün içinde yapı ruhsatiyesi verilir.)* süreler içerisinde sonuçlandırılmadığı, genellikle otuz günlük sürenin aşıldığı tespit edilmiş olup, mevzuatta belirtilen sürelere göre işlem tesis edilmesi sağlanmalıdır.

-Yapı Kullanma İzin Belgesi ile ilgili olarak;

70- Yapı Kullanma İzin Belgelerinin belgeye esas yapı ruhsatı ile uyumlu olduğu, Yapı Kullanma İzin Belgesi talep edilen yapılara ilişkin fotoğrafların idare tarafından dijital ortamda saklandığı, 2020 yılı itibarı ile de fotoğraf çıktılarının dosyasında bulunduğu,

Ancak;

Bazı Yapı Kullanma İzin Belgesi dosyalarında, fenni mesullerin yapının ruhsat eki projelerine, fen ve sağlık kurallarına uygun olarak yapıldığını belirten raporların dosyalarında mevcut olmadığı, bununla birlikte 2020 yılından itibaren Yapı Kullanma İzin Belgesi taleplerinde fenni mesullerin yapının ruhsat eki projelerine, fen ve sağlık kurallarına uygun olarak yapıldığına dair raporlarının istenilmeye başlanıldığı tespit edilmiştir.

2016/1 nolu, 2018/11 nolu, 2018/15 nolu ve 2019/1 nolu yapı kullanma izin belgeleri örnektir.

3194 sayılı İmar Kanununun Yapı ve Yapı İle İlgili Esaslar başlıklı 4.bölümünde yapı kullanma izin belgesi düzenlenmesine ilişkin yürütülecek iş ve işlemler belirtilmekte olup, *"Yapı Kullanma İzni"* başlıklı 30'uncu maddesinde yer alan; "*Yapı tamamen bittiği takdirde tamamının, kısmen kullanılması mümkün kısımları tamamlandığı takdirde bu kısımlarının kullanılabilmesi için inşaat ruhsatını veren belediye, valilik bürolarından; 27 nci maddeye göre ruhsata tabi olmayan yapıların tamamen veya kısmen kullanılabilmesi için ise ilgili belediye ve*

valilikten izin alınması mecburidir. Mal sahibinin müracaatı üzerine, yapının ruhsat ve eklerine uygun olduğu ve kullanılmasında fen bakımından mahzur görülmediğinin tespiti gerekir.

Belediyeler, valilikler mal sahiplerinin müracaatlarını en geç otuz gün içinde neticelendirmek mecburiyetindedir. Aksi halde bu müddetin sonunda yapının tamamının veya biten kısmının kullanılmasına izin verilmiş sayılır." hükmü gereği işlem yapılması sağlanmalıdır.

-Belediye ve mücavir alan sınırları dışında ruhsata tabi olmayan yapılar ile ilgili İl Özel İdaresi Kentsel İyileştirme Müdürlüğü tarafından yapılan proje onayı, muhtarlık izni ve iskan izni işlem dosyaları ile ilgili olarak;

71-Yapı İzni ve Yapı Kullanma İzni Dosyalarının düzenli olduğu, projelerde idare onayı ve muhtarlık izni bulunduğu, yapı izni için yapı sahipleri veya kanuni vekillerince dilekçe ile müracaat edildiği, dosyasında tapu senedi (hisseli parsellerde parsel maliklerinin noter onaylı muvafakatname), mimari proje, statik proje, elektrik projeleri, sıhhi tesisat projelerinin 2020 yılına kadar dosyalarda mevcut olmadığı, 2020 yılından itibaren sıhhi tesisat projelerinin de dosyalarında bulunduğu, harita (plan) örneği ile proje müellifi taahhütnamelerinin mevcut olduğu, Onaylanan projelerin, muhtarlık izninin alınması maksadıyla ilgili köy muhtarlığına gönderildiği ve muhtarlık izinlerinin alınmış olduğu ve yapılan uygulamaların mevzuata uygun olduğu,

Ancak, 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 22'nci maddesi uyarınca yapı sahibinin müracaatından itibaren 30 gün içinde ruhsat verilmesi veya tespit edilen eksik/yanlışın 15 gün içinde ilgilisine bildirilmesi gerekmekle birlikte, ruhsat dokümanları ile ilgili eksik ve yanlışların tamamlanması sürecinin, yapı sahiplerine sözlü olarak iletildiği, herhangi bir üst yazı ile sürecin işletilmediği tespit edilmiştir.

Eksik bulunmayan dosyaların 30 gün içinde sonuçlandırılması, eksik ve yanlışların müracaatçıya 15 günlük süre içerisinde yazılı olarak bildirilmesi sağlanmalıdır.

72-Ruhsata tabi olmayan yapılarda yapının tamamlandığı ile ilgili yapı sahibi tarafından verilen dilekçe ekinde yapının projelerine uygun olarak yapıldığı ile ilgili fenni mesul raporlarının bulunmadığı, dilekçeye istinaden İl Özel İdaresince yapı mahallinde "*yapının inşaat projeleri ile fen ve sanat kurallarına uygun olarak yapıldığı, iskana hazır olduğu*" şeklinde rapor düzenlenerek kullanma izni verildiği tespit edilmiş olup, muhtarlık iznine tabi yapılarda yapının tamamlanmasını müteakip, kullanma izin belgesi istenilmesi aşamasında fenni mesuller tarafından yapının projesine uygun olarak yapıldığı ile ilgili raporlarının da istenilmesi sağlanmalıdır.

RUHSAT İŞLERİ :

A- Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Kaynak Suları :

73- Teftişe tabi dönemde Sinop İl Özel İdaresince Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Kaynak Suları ile ilgili herhangi bir ruhsat verilmediği ifade edilmiş ve incelenmiştir.

B- Sıhhi ve Gayrisıhhi İşyerleri ile Umuma Açık İstirahat ve Eğlence Yerleri :

74- Sinop İl Özel İdaresi bünyesinde işyeri ruhsatı işlemlerinin Ruhsat ve Denetim Müdürlüğü tarafından yürütüldüğü, teftişe tabi dönemde verilen Gayrisıhhî Müessese, Sıhhi Müessese ve Umuma Açık İstirahat ve Eğlence Yeri Ruhsatlarına ilişkin toplam ruhsat sayısı ile teftişe tabi dönemde verilen ruhsatların aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

		Teftişe Tabi Dönemde Verilen Ruhsat Sayısı				
	Ruhsat Sınıfı	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**
1	1.Sınıf GSM	1	2	1	1	-
2	2.Sınıf GSM	12	12	9	11	5
3	3.Sınıf GSM	1	1	2	-	-
4	Sıhhi Müessese Ruhsatı	3	7	2	2	1
5	Umuma Açık İstirahat ve Eğlence Yeri Ruhsatı	2	-	2	-	3
Toplam		19	22	16	14	9

		Teftişe Tabi Dönemde Verilen Ruhsat Sayısı				
	Ruhsat Sınıfı	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**Toplam**
1	1.Sınıf GSM	3	1	-	1	**10**
2	2.Sınıf GSM	18	8	9	6	**90**
3	3.Sınıf GSM	-	-	-	1	**5**
4	Sıhhi Müessese Ruhsatı	1	2	5	5	**28**
5	Umuma Açık İstirahat ve Eğlence Yeri Ruhsatı	-	-	2	-	**9**
Toplam		22	11	16	13	**142**

75- Sinop İl Özel İdaresinin 12.10.2012-04.09.2020 tarihleri arasındaki dönem, Sinop Valiliğinin görevlendirme oluru ile 2020 yılı yaz teftişi kapsamında İl Özel İdaresi teftişinde Müfettişliğimize yardımcı olmak amacıyla görevlendirilen Sinop Belediye Başkanlığı Ruhsat ve Denetim Müdürü Zeynep EYLEN, Sözleşmeli Personel Özkan ÖKSÜZOĞLU ve Gerze Belediye Başkanlığından Daimi İşçi Zekiye MUTAF ile birlikte yukarıda tabloda belirtilen ruhsatlar örnekleme yöntemiyle incelenmiş olup, aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

76-İl Özel İdaresi tarafından düzenlenen iş yeri ve çalışma ruhsatlarının müracaatı sırasında sağlık raporu alındığı bunun yanı sıra aşağıda tarih ve sayısı belirtilen ilgili dosyada Kimlik Fotokopisi, Sabıka kaydı gibi evrakların dosyaya iliştirildiği tespit edilmiştir.

03.05.2019 tarihinde "Bakkal" faaliyetine ilişkin verilen "1" Ruhsat Numaralı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı ekinde yer alan Sağlık raporu , Kimlik Fotokopisi, Sabıka kaydı örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'in ruhsatın düzenlenmesi ve kesinleşmesi başlıklı 12. maddesinde; *İşyeri açma ve çalışma ruhsatı müracaatı sırasında bu Yönetmelikte belirtilen bilgi ve belgeler dışında başka herhangi bir belge istenemez ve başvuru formundaki beyana göre ruhsat işlemleri sonuçlandırılır."* denildiğinden,

Söz konusu hüküm gereğince ruhsat başvuruları esnasında yönetmelikte belirtilen bilgi ve belgeler dışında başka herhangi bir belge istenmemesi sağlanmalıdır.

77- Sıhhi ve gayrı sıhhi işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının müracaatı sırasında vergi levhasının istendiği incelenmiştir.

Uygulama geneldir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin Ek 1'inci maddesi gereğince; işyeri açma ve çalışma ruhsatı alma başvurusunda bulunanların vergi mükellefiyet kaydı bilgileri, başvuru formunda beyan etmiş oldukları vergi numaraları ve bağlı bulundukları vergi dairesi adı esas alınarak e-vergi levhası sorgulamasıyla teyit edilmeli,

Bu amaçla, Gelir İdaresi Başkanlığının https://intvd.gib.gov.tr internet adresinde yer alan e-Vergi Levhası Doğrulama sayfasından sorgulama yapılarak ruhsatı başvurusu sırasında başvuru sahiplerinden vergi levhası sureti veya vergi mükellefiyetine ilişkin başkaca bir belge talep edilmemelidir.

78- Umuma Açık İstirahat ve Eğlence ruhsatları düzenlenirken İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına ilişkin Yönetmelikte bahsedilen "Mesafe Şartı"nın incelenmediği anlaşılmıştır.

13.04.2016 tarihinde düzenlenen "Kahvehane" faaliyetine ilişkin verilen "1" Ruhsat Numaralı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatında "Mesafe Şartının" aranmaması örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'in *"Ortak Hükümler"* başlıklı bölümünün 5. maddesinin "h" bendinde; *"Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinden meyhane, bar, kahvehane, kıraathane, elektronik oyun merkezi ile açıkta alkollü içki satılan işyerlerinin okul, yurt, mabet bina ve tesislerine mevzuatın öngördüğü uzaklıkta bulunması, denilmekle birlikte, yine ilgili yönetmeliğin 32. Maddesinde "Meyhane, kahvehane, kıraathane, bar, elektronik oyun merkezleri gibi umuma açık yerler ile açık alkollü içki satılan yerlerin, resmî ve özel okul binalarından ve ilkve orta öğretim öğrencilerinin barındığı öğrenci yurtları ile anaokullarından, kapıdan kapıya en az yüz metre uzaklıkta bulunması zorunludur. Özel eğitime muhtaç bireylerin devam ettikleri öğretim kurumları ile okullar dışındaki diğer özel öğretim kurumları için bu zorunluluk aranmaz. Ancak söz konusu özel öğretim kurumlarıyla yukarıda belirtilen türdeki işyerleri aynı binada bulunamaz."* denildiğinden bu kapsamda yer alan işletmelerin açılmak istenmesi durumunda "Mesafe Şartı"nın sağlanması halinde ruhsatlandırılmasına dikkat edilmelidir.

79- Yönetmelikte açıkça belirtilmesine rağmen bazı Ruhsat dosyalarında "Beyan Formu Alındı Belgesi"nin düzenlenmediği tespit edilmiştir.

16.10.2019 tarihi ve 2007/1 sayılı "Kasap" faaliyetine ilişkin verilen İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatında "Alındı Belgesi"nin düzenlenmemesi örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 6'ncı maddesinin değişik dördüncü fıkrasında; *"Bu Yönetmeliğe göre yapılacak her türlü ruhsat başvurusunda, müracaat sahibine başvuruyu kabul eden görevlinin adı, soyadı ve unvanı ile başvurunun yapıldığı tarih ve saati gösteren Örnek 6'da yer alan alındı belgesi verilir. Ayrıca, başvuru ve beyan formu ile ekli evrakın verilmesi sırasında başvuruyu kabul eden görevli tarafından yapılacak ön incelemede tespit edilen noksanlıklar, müracaat sahibine verilen alındı belgesinde gösterilir. Bu Yönetmelikte belirtilen ruhsatlandırmaya ilişkin süreler eksik belgelerin yetkili idareye verilmesi ile başlar."* denildiğinden, müracaatların kabulü ile birlikte, müracaat sahibine Yönetmelik ekinde bulunan "Beyan Formu Alındı Belgesinin" (Örnek 6) düzenlenerek ilgili dosyasına eklenmesi sağlanmalıdır.

80-İşyeri açma ve çalışma ruhsatı verildikten sonra, beyanların doğru olup olmadığına ve işyerinin mevzuata uygun olup olmadığına ilişkin yapılan denetimlerde İşyerlerinde aranacak ortak hükümlerin yanı sıra faaliyet konusuna göre aranacak diğer hükümlerin ayrı ayrı kontrol edilmediği ve engellilerin giriş ve çıkışları için gereken kolaylaştırıcı tedbirlerin alınmış olup olmadığının incelenmediği anlaşılmıştır.

Uygulama geneldir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 13 üncü maddesinde; "*İşyeri açma ve çalışma ruhsatının verilmesinden sonra yapılacak denetimlerde mevzuata uygun olmayan unsurların ve noksanlıkların tespiti halinde, işyerine bu noksanlık ve hatalarını gidermesi için bir defaya mahsus olmak üzere onbeş günlük süre verilir.*

Verilen süre içinde tespit edilen noksanlık ve aykırılıklar giderilmediği takdirde, ruhsat iptal edilerek işyeri kapatılır. Ayrıca ilgililerin yalan, yanlış ve yanıltıcı beyanı varsa haklarında kanunî işlem yapılır." denilmekte olup bu sebeple İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı ile ilgili yerinde yapılacak olan denetimlerde yönetmelikte açıkça belirtilen hükümlerin tek tek incelenmesi ve denetim raporlarında bu hükümlerin yetkililerce imza alıntına alınması sağlanmalıdır.

81-Sıhhi işyeri ruhsat müracaatının kabul edildikten sonra aynı gün içerisinde düzenlenip ilgiliye teslim edilmediği anlaşılmıştır.

09.01.2013 tarihinde "Yem Satışı" faaliyetine ilişkin verilen "1" Ruhsat Numaralı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı,

03.05.2019 tarihinde "Market" faaliyetine ilişkin verilen "1" Ruhsat Numaralı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'in ruhsatın düzenlenmesi ve kesinleşmesi başlıklı 12'nci maddesinin; "*...Başvurunun Yönetmelikte öngörülen kriterlere uygun olduğunun tespiti halinde başkaca bir işleme gerek kalmaksızın işyeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlenerek ilgiliye aynı gün içinde verilir...*"hükmü uyarınca sıhhi işyeri ruhsatlarının müracaatın kabul edildiği aynı gün içerisinde düzenlenmesi sağlanmalıdır.

82- İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarında özel yapı şeklini gerektiren "Fırın" ve "Otel" faaliyet konulu işyerlerinde "Özel Yapı Şekli"nin aranmadığı, "Fırın" olarak ruhsatlandırılan işyerinin yalnızca İnşaat Ruhsatı bulunup "Yapı Kullanma İzin Belgesi"nin bulunmadığı ayrıca "Otel" olarak ruhsatlandırılan işyeri dosyasında "Yapı Kayıt Belgesi" alınarak ruhsat işlemlerinin devam edilerek işyeri ruhsatı düzenlendiği tespit edilmiştir.

20.11.2012 tarihinde "Fırın" faaliyetine ilişkin verilen "12" Ruhsat Numaralı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı,

13.07.2020 tarihinde "Otel" faaliyetine ilişkin verilen "1" Ruhsat Numaralı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin İşyerlerinde aranacak genel şartlar başlığı altındaki 5. maddesinin "c" bendinde; "*Özel yapı şeklini gerektiren sinema, tiyatro, düğün salonu, otel, hamam, sauna; ekmek fırını ile akaryakıt, sıvılaştırılmış petrol gazı, sıvılaştırılmış doğal gaz ve sıkıştırılmış doğal gaz istasyonu için yapı kullanma izin belgesinin alınmış olması,*" denilmekte olup söz konusu örnek ruhsatlarda İmar Barışından yararlanılarak temin edilen "Yapı Kayıt Belgeleri"nin yalnızca iskan belgesi şartını sağladığı, ilgili yönetmelikte belirtilen "Özel Yapı Şekli"ni belirtir bir ibareye sahip olmaması nedeniyle bu şartı sağlamadığı, Özel yapı kapsamında olan işyerleri ile ilgili işyeri ruhsatı düzenlenirken bu kriterlere uygun hareket edilmesi ve yönetmelikçe istenen şartların aranması sağlanmalıdır.

83- İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı hazırlanırken ilgili dosyaya eklenen "İtfaiye Raporu"nun tarih ve faaliyet konusunun düzenlenen ruhsat ile uyuşmadığı tespit edilmiştir.

03.07.2020 tarihinde "Otel" faaliyetine ilişkin verilen "2020/1" Ruhsat Numaralı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin Ortak Hükümler başlıklı 5. maddesinin "h" bendinde ; *"**Umuma açık istirahat ve eğlence yerleri**; patlayıcı, parlayıcı ve yanıcı maddelerin üretildiği, satıldığı ve depolandığı işyerleri; otuz kişiden fazla çalışanın bulunduğu her türlü işyerleri, ana giriş kapıları dışında cadde ve sokağa doğrudan bağlantısı olmayan ve birden fazla işyerinin bir arada bulunduğu iş hanı, çarşı ve benzeri işyerlerinde **yangına karşı gerekli önlemlerinin alındığını gösteren itfaiye raporunun alınması**, diğer işyerlerinde ise yangına karşı gerekli tedbirlerin alınmış olması gerekir.* "denilmekte olup işyeri ruhsat dosyasında itfaiye raporunda belirtilen faaliyet konusunun ruhsat ile farklı olması durumunda ilgiliden uygun raporun talep edilmesi sağlanmalıdır.

84-Bazı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarında, Umuma Açık İstirahat ve Eğlence Yeri sınıfına tabi ve işletmenin tüzel kişilik olması durumunda "Mesul Müdür" atamasının yapılması gerekirken bu işlemin yapılmadığı tespit edilmiştir.

03.07.2020 tarihinde "Otel" faaliyetine ilişkin verilen "2020/1" Ruhsat Numaralı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin "İkinci Bölüm" başlıklı 35. maddesinde ; "*Umuma açık istirahat ve eğlence yerinin sahibinin tüzel kişi olması durumunda, işyerini idare etmek üzere bir mesul müdür görevlendirilir. Gerçek kişiler de işyerine mesul müdür görevlendirebilir. Görevlendirilen mesul müdür yetkili idareye bildirilir.*" denildiğinden söz konusu "Umuma Açık İstirahat ve Eğlence Yeri" sınıfında yer alan ve işletmenin tüzel kişilik olduğu durumlarda ilgilinin beyanı doğrultusunda "Mesul Müdür" görevlendirilmesinin yapılarak "Mesul Müdürlük" belgesinin ruhsat dosyasına eklenmesine dikkat edilmelidir.

85-"Ustalık Belgesi" aranan mesleklerden olan "Lokanta" faaliyeti gösteren işyeri için herhangi bir "Ustalık Belgesi"nin olmadığı görülmüştür.

01.08.2014 tarihinde "Restaurant/Lokanta" faaliyetine ilişkin verilen "3" Ruhsat Numaralı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma ruhsatlarına İlişkin Yönetmelikğin Ek-1 Başlıklı "D" maddesinin a/b/c bentlerinde yer alan "Lokantalar" kısmında ; *"Ustalık belgesi bulunan en az bir aşçı bulunacaktır"* denildiğinden "Lokanta" faaliyeti yürütülmesi durumunda Ustalık belgesinin aranmasına özen gösterilmelidir.

86- Sıhhı , Umuma Açık İstirahat ve Eğlence Yerleri ile Gayrisıhhi Müesseselerin dosyalarında bulunan evraklara "Aslı gibidir" yapılmadığı ve bazı ruhsat dosyalarında yönetmelikçe talep edilen belgelerin asıllarının eklendiği tespit edilmiştir.

Uygulama geneldir.

İşyeri Açma ve Çalışma ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin *"Beşinci Kısım Geçiçi ve Son Hükümler"* başlıklı 45. maddesinin Ek-1 maddesinde; "*Sıhhî ve gayrisıhhî işyerleri ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin ruhsatlandırılması sırasında başvuru sahibi tarafından mevzuat gereği istenen herhangi bir belgenin aslının getirilmesi hâlinde, bu belgenin sureti, aslına uygunluğu kontrol edildikten sonra yetkili idarece görevlendirilen personel tarafından isim ve unvan yazılarak tasdik edilir. Başvuru sahiplerinden ayrıca belgelerin asıllarını veya noter onaylı suretlerini yetkili idareye teslim etmeleri istenemez".* denilmekte olup Ruhsat evraklarının ilgiliden teslim alınması aşamasında yönetmelik hükümlerine uyulması hususunda hassasiyet gösterilmelidir.

C- I (a) Grubu Madenler :

87- Sinop İl Özel İdaresi tarafından teftişe tabi dönem olan 2012-2020 yılları arasında (2) Adet 1 (a) Grubu Maden Hammadde Üretim İzin Belgesi düzenlediği tespit edilmiş olup yapılan incelemede, aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

88-İR: 2012/1 ruhsat numaralı 1(a) grubu maden sahası (Kum-Çakıl) İlgili Kurumlardan (Orman ve Orman Ürünleri Komisyonundan, DSİ ve MAPEG) olumlu görüşü alınarak ve İşletme ruhsat harç bedelinin tahsil edilmesiyle Tandemir İnş. Taah.Hafr.San.ve Tic. Ltd. Şti'ne işletme ruhsatı verildiği,06.07.2012 tarihinden itibaren 5 yıl süreli 1 (a) Grubu Maden İşletme Ruhsatı düzenlendiği, Şirketin ocak sahasının yüzölçümünde küçültme, ocak sahasının süresinin uzatılmasını talep ettiği, 09.01.2018 tarihli sözleşmeyle ocak sahasının süresinin 2 yıl daha uzatıldığı, 09.01.2018 tarihinde itibaren 2 yıl daha yeni Maden İşletme Ruhsatı düzenlendiği, İşletme ruhsat harç bedelinin 2 taksit halinde ödendiği,26.02.2020 tarihinden itibaren ruhsat süresinin 1 yıl daha uzatıldığı ve Ruhsat bedel harcı ve vergisinin yatırıldığı incelenmiştir.

89-İR: 2017/1 ruhsat numaralı 1(a) grubu maden sahası (Kum-Çakıl) İlgili Kurumlardan (Orman İşleri, DSİ ve MAPEG) olumlu görüşü alınarak ve İşletme ruhsat harç bedelinin tahsil edilmesiyle Ramazan Öncü'ye işletme ruhsatı verildiği, Taşınmaz Kira Sözleşmesi bedelinin 2 taksitli ödeme şeklinde planlandığı ve ödemenin yapıldığı, 14.02.2017 tarihinden itibaren 5 yıl süreli 1(a) Grubu Maden İşletme Ruhsatı düzenlendiği, YTK (Yetkilendirilmiş Tüzel Kişilik) ile sözleşmesinin imzalandığı, üretim yapılan yıllara ait işletme faaliyet raporu ve 2019 yılına ait imalat haritasının mevcut olduğu, 3213 sayılı Maden Kanunun 5'inci maddesi uyarınca tüm hak ve vecibeleri birlikte aynen ve tamamen Ramazan ÖNCÜ tarafından Kadir ÇOK'a 19.09.2018 tarihinden itibaren ocak işletme haklarının devredildiği ve devir sözleşme örneğinin dosyasında mevcut olduğu incelenmiştir.

İHALE İŞ VE İŞLEMLERİ :

90- Sinop İl Özel İdaresi tarafından teftişe tabi dönemde;

-2012 yılında (6) adet, 2013 yılında (13) adet, 2014 yılında (15) adet, 2015 yılında (16) adet, 2016 yılında (14) adet, 2017 yılında (16) adet, 2018 yılında (17) ve 2019 yılında (16) adet, 2020 yılında (11) olmak üzere toplam (124) adet açık ihale (4734 sayılı Kanun m.19),

-2012 yılında (1) adet, 2014 yılında (1) adet, 2015 yılında (1) adet, 2016 yılında (2) adet, 2017 yılında (1) adet, 2018 yılında (1) ve 2019 yılında (2) adet, 2020 yılında (2) adet olmak üzere toplam (11) adet Pazarlık Usulü İhale (4734 sayılı Kanun m. 21/b-c-f)

-2012 yılında (5) adet, 2014 yılında (11) adet, 2015 yılında (9) adet, 2016 yılında (10) adet, 2017 yılında (10) adet, 2018 yılında (13) ve 2019 yılında (16) adet, 2020 yılında (8) adet olmak üzere toplam (82) adet Doğrudan Temin Usulü İhale (4734 sayılı Kanun m. 22/a-b-c-d) gerçekleştirildiği incelenmiştir.

Sinop İl Özel İdaresinin bir önceki teftiş tarihi olan 12.10.2012 tarihinden teftiş tarihine kadar olan dönem, Sinop Valiliğinin 25.08.2020 tarih ve E.4867 sayılı görevlendirme oluru ile 2020 yılı yaz teftişi kapsamında İl Özel İdaresi teftişinde Müfettişliğimize yardımcı olmak amacıyla görevlendirilen Defterdarlık Uzmanı Muhammet Mustafa ERKEN ve Şef Öznur AYDIN ile birlikte ihaleler üzerinde örnekleme suretiyle yapılan incelemeler sonucunda, aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

Açık İhalelerde Yapılan incelemede;

91- 4734 sayılı Kamu İhale Kanunun 13. maddesinden belirtilen şart ve sürelere uygun olarak ilan edildiği,İhalelerde İsteklilerin ihaleye katılabilmesi için sunulması gereken

belgelerde eksiklik bulunmadığı, İhaleye katılacak isteklilerden ekonomik ve mali yeterlilik mesleki ve teknik yeterliliklerinin belirlenmesine ilişkin olarak gerekli belgelerin istendiği, ihalelerde İhale kararı öncesinde ekonomik açıdan en avantajlı birinci teklif sahibi şirket ve bu şirketin teklifini imzalayan kişi/şirket müdürü ile ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif veren şirket ve bu şirketin teklifini imzalayan kişi/şirket müdürüne ait yasaklılık sorgulamaları, sözleşme öncesinde ise yüklenici ve yükleniciye ait teklifi imzalayan kişi/şirket müdürü yasaklılık sorgulamalarının yapıldığı, İhale Komisyon teşkilinin ilanı izleyen 3 gün içerisinde yapıldığı ve Komisyon üyelerine tebliğ edildiği, kesinleşen ihale kararının tebliğinin gerekli süre zarfında yapıldığı ve tüm isteklilere bildirildiği,4734 sayılı kanunun 42. maddesinde belirtilen süre içerisinde sözleşmelerin imzalandığı incelenmiştir.

Ancak;

92- Genel olarak EKAP üzerinden yapılan sorgulamaların sonucunda EKAP üzerinden indirilen –Adayın/İsteklinin yasaklı olup olmadığına dair idarece Kamu İhale Kurumundan Talep edilecek olan teyit belgesi isimli doküman belgesinde yer alan İdare Onayı kısmının onaylanmadığı/imzalanmadığı tespit edilmiştir.

2018/662997 İhale Kayıt numaralı *"Madeni Yağ Alımı"* işi bu hususta örnektir.

Kamu İhale Genel Tebliği madde 30.5'te belirtilen şekilde işlemlerin yapılması sağlanmalıdır.

93- Bazı ihale dosyalarında ihale onay belgelerinde alınacak mal/emtianın cins ve miktarının belirtilmediği ve tarih ve sayı eksikliklerinin olduğu ve muayene ve kabul işlemlerine gerekli hassasiyetin gösterilmediği görülmüştür.

2018/124881 İhale Kayıt numaralı *"Akaryakıt Alım İhalesi"* işi,

2018/172269 İhale Kayıt numaralı *" Patlayıcı Madde ve Kapsül Satın Alım"* işi bu hususta örnektir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve Kamu İhale Genel Tebliğine göre İhale Onay belgesinin eksiksiz doldurulması ve muayene ve kabul işlemlerinin mevzuatın öngördüğü şekilde yapılması sağlanmalıdır.

94- İhale dosyalarında sayıca az olmak üzere birçok evrakın asıllarının ödeme dosyasında saklandığı ve bir örneğinin işin dosyasına konulmadığı, eksik konulduğu, onaysız olduğu veya evrakların iş akışına göre tanzim edilmediği görülmüştür.

İhale dosyalarının işlem sırasına göre düzenli bir şekilde dosyalanması sağlanmalıdır.

<u>Pazarlık Usulü ile Yapılan İhalelerdeki İncelemede</u>;

95- İhalelerde İsteklilerin ihaleye katılabilmesi için sunması gereken belgelerde eksiklik bulunmadığı, İhaleye katılacak isteklilerden ekonomik ve mali yeterlilik mesleki ve teknik yeterliliklerinin belirlenmesine ilişkin olarak gerekli belgelerin istendiği, 21. madde (f) bendine göre yapılan ihalelerde parasal limitlere dikkat edildiği, ihalelere ait Yaklaşık Maliyetlerin ihalenin yapıldığı dönemdeki Parasal Limitin altında olduğu, ihalelerde İhale kararı öncesinde ekonomik açıdan en avantajlı birinci teklif sahibi şirket ve bu şirketin teklifini imzalayan kişi/şirket müdürü ile ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif veren şirket ve bu şirketin teklifini imzalayan kişi/şirket müdürüne ait yasaklılık sorgulamaları, sözleşme öncesinde ise yüklenici ve yükleniciye ait teklifi imzalayan kişi/şirket müdürü yasaklılık sorgulamalarının yapıldığı, İhale Komisyon teşkilinin Doküman Almaya Davet Yazısını izleyen 3 gün içerisinde yapıldığı ve Komisyon üyelerine tebliğ edildiği, Kesinleşen İhale Kararının tebliğinin gerekli

süre zarfında yapıldığı ve tüm isteklilere bildirildiği, 4734 sayılı kanunun 42. maddesinde belirtilen süre içerisinde sözleşmelerin imzalandığı incelenmiştir.

Ancak;

96- Genel olarak EKAP üzerinden yapılan sorgulamaların sonucunda EKAP üzerinden indirilen –Adayın/İsteklinin yasaklı olup olmadığına dair idarece Kamu İhale Kurumundan Talep edilecek olan teyit belgesi isimli doküman belgesinde yer alan İdare Onayı kısmının onaylanmadığı/imzalanmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği madde 30.5'te belirtilen şekilde işlemlerin yapılması sağlanmalıdır.

97- Bazı ihale dosyalarında ihale onay tarih ve sayı eksikliklerinin olduğu görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve Kamu İhale Genel Tebliğine göre İhale Onay belgesinin eksiksiz doldurulması sağlanmalıdır.

Doğrudan Temin Usulüne Göre Yapılan Alımlarda:

98- İhale onay belgelerinin alındığı ve ihale ön hazırlığının yapıldığı, İdarece düzenlenmesi gereken evrakların (Piyasa Fiyat Araştırma Tutanağı vb.) hazırlandığı ve alımlarda yeteri kadar istekliden teklif alındığı, yapılan alımlarda parasal limitlere uyulduğu, Yapılan incelemelerde maddi bir hataya ve evrak eksikliğine rastlanmamış ancak ihale onay belgesi, piyasa fiyat araştırma tutanağı ve muayene kabul belgelerinde tarih ve imza eksilikleri görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve Kamu İhale Genel Tebliğine göre belgelerin tam ve eksiksiz doldurulması sağlanmalıdır.

ÇEVRE,DOĞA VE HAYVANLARI KORUMA KONUSUNDA YÜRÜTÜLEN FAALİYETLER:

99-İl Özel İdaresi Ruhsat ve Denetim Müdürlüğü tarafından 15.09.2020 tarih ve 9740 sayılı yazı ile; Sinop İli Hayvanları Koruma Kurulu Kararına istinaden mülkiyeti Orman Bölge Müdürlüğüne ait Merkez İlçe Abalı Köyünde 168 ada 18 parselde kayıtlı Bektaşağa Şefliği bünyesinde olan alanın tahsisi konusunda ön izin dosyası hazırlanmak üzere işlemlere başlanıldığı,

Covid-19 kapsamında alınan tedbirler gereği sokak hayvanlarını beslemek amacıyla İl Özel İdaresi Destek Hizmetleri Müdürlüğünce 15 kg'lık 100 adet köpek maması ve 15 kg'lık 50 adet kedi maması satın alındığı,

İl Genel Meclisinin 04.09.2020 tarih ve 276 sayılı kararı ile; İl merkezi ve İlçelerdeki Belediye barınaklarına hasta ve bakıma muhtaç durumda olan hayvanların barınaklara ulaşımında araç temin edilmesi konusunun İhtisas Komisyonuna sevk edildiği incelenmiştir.

Sinop İl Özel İdaresince yukarıda belirtilen işlemlerin son zamanlarda yapıldığı ve son derece yetersiz olduğu, hayvan hastalıkları ile mücadele çalışmalarının ve sahipsiz hayvanların korunması ve gözetilmesi ile hayvan barınaklarının kurulması amaçlı bir çalışmanın da yapılmadığı incelenmiştir.

İl Özel İdarelerinin hayvan hastalıkları ile mücadele veterinerlik hizmetleri ve hayvan barınaklarının kurulması çalışmalarında fonksiyon üstlenmeleri söz konusu olduğundan, bunları gerçekleştirmek amacıyla bütçeye ödenek konulması ve gerekli çalışmalar yapılması sağlanmalıdır.

100-Sinop il genelinde toplam (465) köyün bulunduğu, bunlardan Sinop Sahil Belediyeler Birliği ile yapılan protokol gereği Merkez İlçede (34) ,Türkeli İlçesinde Güzelkent Köyü Muhtarlığınca (7), Boyabat İlçesinde Boyabat Belediyesince (27),Saraydüzü İlçesinde KHGB'ce (30) köy olmak üzere toplamda (98) köyün çöplerinin toplandığı incelenmiştir.

5302 sayılı kanunun *"İl özel idaresinin görev ve sorumlulukları"* başlıklı 6. maddesinde; *"...b) İmar, yol, su, kanalizasyon, katı atık, çevre, acil yardım ve kurtarma (...)(1); orman köylerinin desteklenmesi, ağaçlandırma, park ve bahçe tesisine ilişkin hizmetleri belediye sınırları dışında, Yapmakla görevli ve yetkilidir"* hükmünün bulunduğu, İl Özel İdarelerinin katı atık toplama ve bertaraf etme konusunda görev ve sorumluluklarının olduğu, Sinop genelinde (465) adet köyden (98) adet köyün çöpünün toplandığı ve bu sayının düşük olduğu değerlendirilmiştir.

Sinop İl Özel İdaresi olarak katı atık toplama işi yapan Sinop Sahil Belediyeleri Birliği ile İlçe Belediyeleri ve Kaymakamlıklar ile daha fazla işbirliğine gidilerek çöp toplanan köy sayısının artırılmasına çalışılmalıdır.

İŞ BÖLÜMÜ :

101- Sinop İl Özel İdaresinin iş ve işlemlerinin teftişi, Mülkiye Müfettişleri Nevzat KARKACI ve Serdar KAYA tarafından müştereken yürütülmüştür.

GENEL DEĞERLENDİRME :

102-Sinop İl Özel İdaresinin mali yönden aylık ve yıllık olarak gelir ve giderlerinin değerlendirilmesi sonucunda; bütçe gelirleri olarak aylık ortalama 4.913.715,31 TL gelir elde edildiği, buna karşın maaş, akaryakıt, yedek parça, elektrik, su, telefon, asfalt bitüm alımı ve bunun gibi aylık zorunlu giderlerinin ortalamasının ise 5.127.443,65 TL olduğu, yıllık olarak bütçe gelirlerinin 58.964.583,72 TL, giderlerinin ise 61.529.323,80 TL olduğu, bununda yıllık olarak gelir gider dengesinde 2.564.740,08 TL nakit açığına sebep olduğu anlaşılmıştır.

Özel İdarenin kanunla kendisine verilmiş olan görevleri tam olarak yerine getirebilmesi ve yatırımlara öncelik verebilmesi için mevcut bazı mali giderlerin hafifletilmesi ve gelirlerinin arttırılmasının gerektiği değerlendirilmiştir.

103- Mevcut personel yapısı ve sayısı açısından bakıldığında memur kadrolarına atama yapılmasına ihtiyaç duyulduğu, bu kadrolardaki hizmetlerin işçi personel eliyle yürütüldüğü, müdürlüklerde yapılan görüşmelerde ve personel yapısı incelendiğinde bazı kadroların ihtiyaç fazlası olduğu halde bazı kadrolarda eleman sıkıntısı çekildiği, bu nedenle hizmetlerin yürütülmesinde sorunlarla karşılaşıldığı, tüm bu değerlendirmeler ışığında planlı bir personel politikası izlenerek İl Özel İdaresine katkı verecek personelin, özellikle teknik personelin istihdamına gidilmesi sağlanmalıdır.

GÖREV VE SONUÇ :

104- Sinop Valiliği görevinin önceki teftiş tarihinden 23.05.2013 tarihine kadar Vali Dr.Ahmet CENGİZ, 28.05.2013 tarihinden 05.03.2015 tarihine kadar Yavuz Selim KÖŞGER, 06.03.2015 tarihinden 16.07.2016 tarihine kadar Yasemin ÖZATA ÇETİNKAYA, 16.07.2016 tarihinden 11.09.2016 tarihine kadar Kemal CİRİT, 12.09.2016 tarihinden 22.05.2018 tarihine kadar Hasan İPEK, 23.05.2018 tarihinden 18.06.2020 tarihine kadar Köksal ŞAKALAR tarafından yürütülmüş olduğu, bu tarihten itibaren de Erol KARAÖMEROĞLU tarafından yürütülmekte olduğu incelenmiştir.

Sinop İl Özel İdaresi Genel İş ve Yürütümünün tarafımdan teftişi sonucunda, (3) örnek olarak düzenlenen bu raporun (1) örneği dairesine verilmek üzere Sinop Valiliğine tevdi

edilmiş, (2) örneği de İçişleri Bakanlığına (Mülkiye Teftiş Kurulu Başkanlığı) sunulmuştur.
25.09.2020

Serdar KAYA
Mülkiye Müfettişi

Nevzat KARKACI
Mülkiye Müfettişi